

รายงานผลการศึกษา

ของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)

ด้วยในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่สี่ (ครั้งที่ ๖) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) โดยมีกำหนดระยะเวลาการศึกษา ๑๘๐ วัน คณะกรรมการวิสามัญฯ ประกอบด้วย

๑. พลตำรวจตรี ประสพโชค	พร้อมมูล
๒. นายนิรันดร์	ประดิษฐ์กุล
๓. พลตำรวจโท วีระศักดิ์	ง่วนบรรจง
๔. นายภาส	ภาสสัทธา
๕. นายอภิรัตน์	ศิวพรพิทักษ์
๖. นางสุกัญญา	สุวัฒน์วงศ์
๗. นายพรชัย	เทพปัญญา
๘. พลโท โชติภณ	จันทร์อยู่
๙. รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์	ครุฑเวโช
๑๐. รองศาสตราจารย์ ทวีวงศ์	ศรีบุรี
๑๑. รองศาสตราจารย์ วีรชัย	พุทธวงศ์
๑๒. ศาสตราจารย์ สุชาติ	เชียงใหม่
๑๓. รองศาสตราจารย์ ศุภสวัสดิ์	ชัชวาลย์
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติคุณ	รุ่งเรือง
๑๕. ศาสตราจารย์ ธนารักษ์	ธีระมันคง
๑๖. นายธำปนา	บุญยประวิตร
๑๗. นางสาวชญานันท์	ติยะตระการชัย
๑๘. นายเอกชัย	เรืองรัตน์
๑๙. นายกฤษณะ	ละไล
๒๐. นายภูมิพิชัย	ธำรงค์
๒๑. พันตำรวจโท ฉัตรามนตรี	มหาพราอรุณใหม่
๒๒. นายนพพร	ประภาอาภรณ์
๒๓. นายณรงค์	เรืองศรี
๒๔. นางวัลยา	วัฒน์รัตน์
๒๕. นายแสนยากร	อุนมีศรี
๒๖. นายไทวุฒิ	ชันแก้ว
๒๗. นายธนิศ	กิตติพัธโนทัย

ที่ประชุมสภากรุงเทพมหานครได้มีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการวิสามัญฯ ขยายเวลาการศึกษา ดังนี้

๑. ในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่สอง (ครั้งที่ ๕) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติให้ขยายเวลาในการศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน ครบกำหนดในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๒. ในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่สาม (ครั้งที่ ๓) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติให้ขยายเวลาในการศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ครบกำหนดในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

๓. ในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่สี่ (ครั้งที่ ๒) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติให้ขยายเวลาในการศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ครบกำหนดในวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓

๔. ในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยแรก (ครั้งที่ ๒) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้ขยายเวลาในการศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน ครบกำหนดในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๓

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติเลือก พลตำรวจตรี ประสพโชค พร้อมมูล เป็นประธานกรรมการ นายนิรันดร์ ประดิษฐกุล เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง รองศาสตราจารย์ ทวีวงศ์ ศรีบุรี เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง และเลือก นางสาวชฎานันท์ ตียะตระการชัย เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการประชุมรวมทั้งสิ้น ๒๐ ครั้ง

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๓ คณะ ได้แก่

๑. คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMARTCITY) ชุดที่ ๑ ประกอบด้วยอนุกรรมการ จำนวน ๓๑ คน โดยมี พลตำรวจตรี ประสพโชค พร้อมมูล เป็นประธานอนุกรรมการ

๒. คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMARTCITY) ชุดที่ ๒ ประกอบด้วยอนุกรรมการ จำนวน ๓๒ คน โดยมี พลตำรวจตรี ประสพโชค พร้อมมูล เป็นประธานอนุกรรมการ

๓. คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMARTCITY) ชุดที่ ๓ ประกอบด้วยอนุกรรมการ จำนวน ๓๒ คน โดยมี พลตำรวจตรี ประสพโชค พร้อมมูล เป็นประธานอนุกรรมการ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วย “เมืองอัจฉริยะ” หรือ สมาร์ทซิตี (SMART CITY) เป็นเทรนด์การพัฒนาเมืองยุคใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับใช้ให้เมือง มีความน่าอยู่มากขึ้น เชื่อมโยงให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการสาธารณะที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ขณะเดียวกันก็ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้พลังงานของเมือง และทำให้เศรษฐกิจเติบโตควบคู่กันไป

SMART CITY มี ๗ ส่วนประกอบ คือ Smart Economy Smart Tourism Smart Safety Smart Environment Smart Healthcare Smart Education และ Smart Governance ซึ่ง SMART CITY เป็นกระแสที่กำลังมีการพัฒนาทั่วโลก สำหรับประเทศไทย เริ่มแนวคิดที่จะพัฒนาสู่การเป็น SMART CITY มาตั้งแต่ ๒๕๔๖ โดยจังหวัดภูเก็ตและขอนแก่น เป็นจังหวัดที่มุ่งมั่นสู่การเป็น SMART CITY โดยเน้นการพัฒนาในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เศรษฐกิจสังคมดีขึ้น เน้นการใช้เทคโนโลยี และสร้างนวัตกรรมให้ดีขึ้น เพื่อรองรับประเทศไทย ๔.๐

การพัฒนาเมืองให้เป็น SMART CITY ไม่ใช่เพียงแค่การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้งาน เพราะนั่นเป็นเพียงการเสริมให้บางสิ่งบางอย่างดีขึ้น แต่หัวใจสำคัญของการพัฒนา SMART CITY คือการวางกรอบความคิดให้ชัดเจน เข้าใจปัญหาและความต้องการของคนในพื้นที่ได้ตรงจุด ร่วมกันออกแบบระบบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกรุงเทพมหานคร โดยต้องตอบโจทย์ให้ดีกว่าต้องการแก้ปัญหาอะไรและจะก้าวไปสู่จุดใดเป็นสำคัญ มองเป้าหมายให้ชัดเจน แล้วจึงเลือกว่าจะทำให้เมืองก้าวสู่การเป็นอัจฉริยะในด้านใด ขณะเดียวกันต้องมีการปรับปรุงพัฒนาด้านคน พื้นที่ เทคโนโลยี กฎหมายต่างๆ ควบคู่ไปด้วย

กรุงเทพมหานครมีประชากรอาศัยเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีประชากรแฝงและนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ทำให้เมืองมีขนาดใหญ่และซับซ้อนมากขึ้น ในขณะที่ทรัพยากรจำกัดและก่อให้เกิดปัญหา จึงมีความจำเป็นในการส่งเสริมให้ชุมชนเมืองมีระบบการขนส่งและการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ สะดวก สะอาด ปลอดภัย รองรับสังคมในอนาคต

รัฐบาลโดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีนโยบายที่จะพัฒนาเมืองสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะใน ๗ จังหวัดสำคัญได้แก่ ภูเก็ต ขอนแก่น เชียงใหม่ ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา และกรุงเทพมหานคร โดยในข้อเท็จจริง ๖ จังหวัดดังกล่าว ได้กำลังพัฒนาเมืองสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) ไปบางส่วนแล้ว แต่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ เป็นศูนย์กลางทางการค้า เศรษฐกิจ การคมนาคม และการท่องเที่ยว ยังไม่ได้มีการพัฒนาเมืองเพื่อไปสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) อย่างเป็นทางการสมควรทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) อย่างเป็นทางการด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒. เป้าหมาย

การดำเนินการศึกษานี้มีเป้าหมายสำคัญ คือ การศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) จากพื้นที่ศึกษาทั้งหมด ๑๔ เขต คือ เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตราชเทวี เขตจตุจักร เขตพระโขนง เขตลาดกระบัง และเขตบางขุนเทียน โดยนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ให้ป็นย่านเมืองอัจฉริยะนำร่อง ๒ ย่านพื้นที่ คือ ย่านรัตนโกสินทร์และย่านพระราม ๔

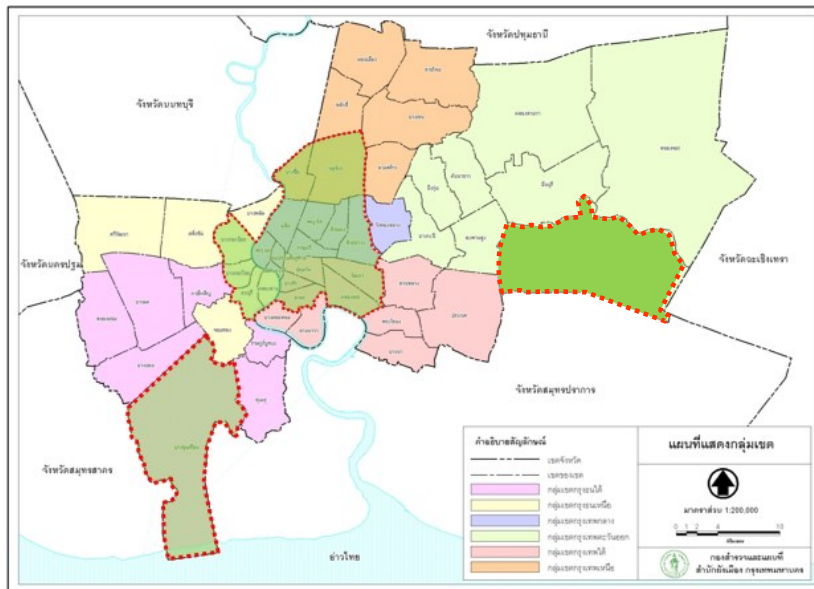
๓. วัตถุประสงค์

การศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) ศึกษาเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระดับเมืองและระดับประเทศในอนาคต
- ๒) ระดมแนวทางในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ประสานการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเมืองต้นแบบโดยผ่านกระบวนการร่วมหารือ เพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมต่อไป
- ๔) เสนอแนะพื้นที่นำร่องอันจะนำไปสู่การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน

ในการกำหนดแนวทางการศึกษาพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) มุ่งเน้นการดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาภาพรวมของกรุงเทพมหานคร และพื้นที่เขต ๑๔ เขต โดยรวบรวมรายงานการศึกษาสภาพพื้นที่ โครงการที่ส่งผลต่อการพัฒนา

รูปภาพที่ ๑.๑ กรุงเทพมหานครแบ่งตามเขตอำนาจการปกครอง ๕๐ เขต และพื้นที่นำร่อง เพื่อดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงาน และมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการพัฒนากรุงเทพมหานครสู่รูปแบบเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) และเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
๒. สร้างวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนากรุงเทพมหานครสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)
๓. มีการดำเนินการร่วมกันแบบองค์รวม Holistic ทั้งประชุมนำเสนอหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกันและจัดทำ Road Map เพื่อดำเนินการให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ทบทวนและสรุปสาระสำคัญจากการทบทวนเอกสารต่าง ๆ ไว้ดังนี้

- ๑) ย่านนวัตกรรมของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ องค์กรมหาชน (NIA)
- ๒) การพัฒนาย่านสร้างสรรค์ (Creative District)
- ๓) แนวคิดเรื่องเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)
- ๔) แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๕) แนวคิดการพัฒนาย่านนวัตกรรม
- ๖) แนวคิดการสร้างภาคีเครือข่ายดำเนินการ
- ๗) กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ

๑. ย่านนวัตกรรมของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ องค์กรมหาชน (NIA)

ย่านนวัตกรรม (Innovation District) พื้นที่ที่นวัตกรรมหรือใช้นวัตกรรมแบบเข้มข้น และมีนวัตกรรมร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมให้ตรงตามความต้องการของผู้คนในพื้นที่ สร้างมูลค่าเพิ่ม จัดสรรทรัพยากร เพื่อนำไปสู่การเกิดกลุ่ม (Cluster) หรือการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยน ซึ่งก่อให้เกิดคุณค่าต่อประชาชนและประเทศชาติ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และชุมชนเจ้าของพื้นที่

ประเทศไทยมีย่านนวัตกรรม ๑๕ ย่าน โดยกรุงเทพมหานครมีย่านนวัตกรรม ๘ แห่ง คือ

- ๑) ย่านนวัตกรรมโยธี ศูนย์รวมความรู้ด้านการแพทย์
- ๒) ย่านนวัตกรรมปทุมวัน ศูนย์กลางผู้ประกอบการทุกระดับ
- ๓) รัตนโกสินทร์ ศูนย์กลางเศรษฐกิจสร้างสรรค์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ๔) กล้าวยน้ำไท ศูนย์กลางธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดียและดิจิทัล
- ๕) คลองสาน ศูนย์กลางความรู้เพื่อชุมชนสู่ความเจริญในอนาคต
- ๖) ปุณณวิถี ศูนย์กลางดิจิทัลและไลฟ์สไตล์คนเมืองยุคใหม่
- ๗) ลาดกระบัง สมาร์ทลิฟวิ่ง สมาร์ทเวิร์คคิง และโลจิสติกส์
- ๘) บางซื่อ ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง

๒. การพัฒนาย่านสร้างสรรค์ (Creative District)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ หรือ OKMD (Office of Knowledge Management and Development) และศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบหรือทีซีดีซี (Thailand Creative and Design Center) ซึ่งมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์การออกแบบและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าในเชิงผลิตภัณฑ์และเชิงสังคม

การพัฒนาพื้นที่ที่เอื้อต่อกิจกรรมสร้างสรรค์ โครงการที่น่าสนใจ คือ โครงการสร้างสรรค์เจริญกรุง (Co – Create Charoenkrung) แนวคิดการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ ๕ แบบที่เกิดขึ้นในโครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาพื้นที่สาธารณะริมน้ำ การพลิกพื้นที่สถาปัตยกรรมเก่าริมน้ำที่ทรงคุณค่า โครงการปรับปรุงและพัฒนาอาคารร้าง โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวขนาดเล็ก โครงการเชื่อมต่อรถออกซอย และโครงการออกแบบป้ายสัญลักษณ์

๓. แนวคิดเรื่องเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)

“เมืองอัจฉริยะ” หมายความว่าเมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหารจัดการเมือง ลดค่าใช้จ่ายและการใช้ทรัพยากรของเมืองและประชากรเป้าหมาย โดยเน้นการออกแบบที่ดี และการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและภาคประชาชนในการพัฒนาเมือง ภายใต้แนวคิดการพัฒนา เมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขอย่างยั่งยืน

เมืองอัจฉริยะ หรือ SMART CITY คือ เมืองที่ได้รับการออกแบบโดยให้ความสำคัญจาก ๓ องค์ประกอบ คือ คุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of Life) ทรัพยากร (Resource) และนวัตกรรมเทคโนโลยี (Innovation / Technology) โดยมุ่งเน้นให้เมืองเกิดเป็นเมืองที่น่าอยู่มีความเป็นอยู่ที่ดี (Livability) เมืองมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sustainable Development)

ลักษณะของการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ มี ๗ ด้าน ประกอบด้วย

๑. สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)
๒. เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy)
๓. ขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility)
๔. พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy)
๕. พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)
๖. การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living)
๗. การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance)

๔. แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ที่ส่งต่อไปให้คนรุ่นลูกหลานได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยมีลักษณะเป็นแบบบูรณาการ (Integrated) ทำให้เกิดองค์รวม (Holistic) ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ปัจจัย คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม (Edward B. Barbier, ๑๙๘๗) โดยมีแนวทางที่มุ่งเน้นการวางแผนการใช้งานสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในพื้นที่ที่มีกระบวนการพัฒนาที่สอดคล้องกับการกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชน เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่

๕. แนวคิดการพัฒนาย่านนวัตกรรม

มุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาในพื้นที่ย่านนวัตกรรมมี ๒ กลุ่มที่เกิดขึ้นในพื้นที่คือ กลุ่มที่เกิดในพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ ๆ มีสิ่งปลูกสร้างพร้อมแล้ว และกลุ่มที่เกิดจากโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยกลุ่มที่สองมักเป็นโครงการขนาดใหญ่ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบสูงต่อบริเวณโดยรอบและพื้นที่เมือง หรือเรียกว่า เมืองเดิม และ เมืองใหม่

๖. แนวคิดการสร้างภาคีเครือข่ายดำเนินการ

เครือข่าย (Network) คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มของคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจ ที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน เช่น Connection Collaboration Crowdsourcing และ Networking

๗. กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ

กรณีศึกษาในประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดขอนแก่น และเชียงใหม่ และกรณีศึกษาต่างประเทศ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ประเทศออสเตรเลีย เมืองลอนดอน สหราชอาณาจักร และเมืองเซนต์อัลเบิร์ต ประเทศแคนาดา

บทที่ ๓

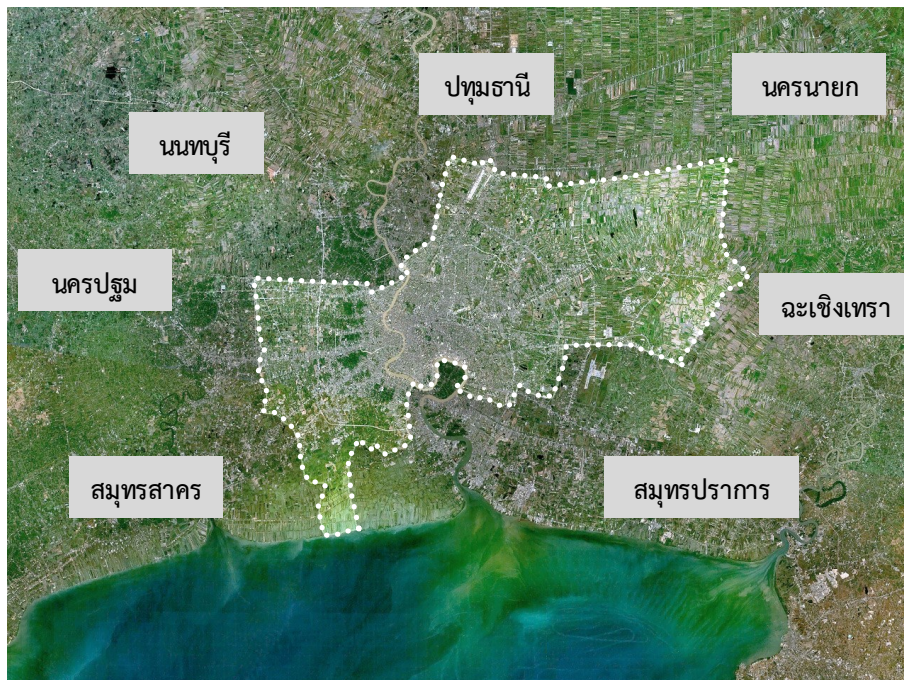
การดำเนินการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพของกรุงเทพมหานคร ๑๔ เขต

แนวทางในการผลักดันให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) นั้น ควรที่จะศึกษาสภาพลักษณะกายภาพ บทบาท หรือสิ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาในย่านนั้น ๆ ให้เป็นพื้นที่ที่จะดำเนินการเป็นเมืองอัจฉริยะ ซึ่งพื้นที่ได้ดำเนินการนำมาศึกษาได้คัดเลือกเขตจำนวน ๑๔ เขต คือ เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตจตุจักร เขตราชเทวี เขตพระโขนง เขตบางขุนเทียน และเขตลาดกระบัง โดยมีรายละเอียดการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ภาพรวมของกรุงเทพมหานคร
๒. ปัจจัยที่กำหนดการศึกษาพื้นที่ทั้ง ๑๔ เขต

๑. การวิเคราะห์ภาพรวมของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศและเป็น “มหานคร” ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญทุกด้าน เป็นศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง การเงิน การธนาคาร การพาณิชย์ การสื่อสารและความเจริญของประเทศ ประวัติศาสตร์การก่อตั้งราชธานี และมีสถานที่ท่องเที่ยวอันมีชื่อเสียงที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ กรุงเทพมหานครมีอาณาเขตทางบกติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนอาณาเขตทางทะเลอ่าวไทยตอนในติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

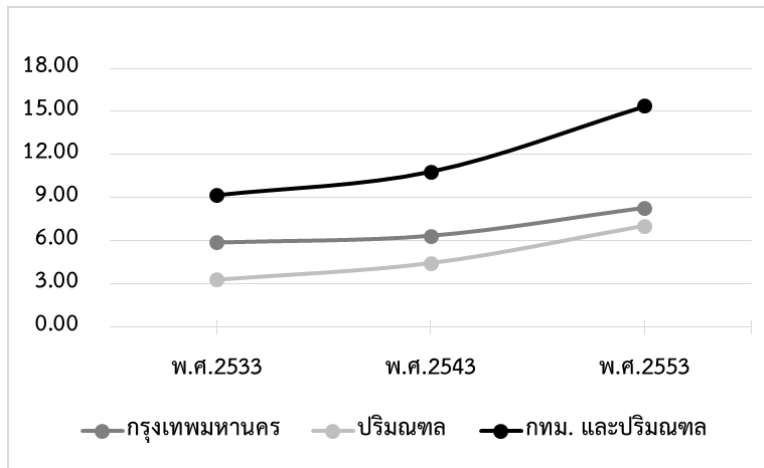

รูปภาพที่ ๓.๑ ภาพถ่ายดาวเทียมกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

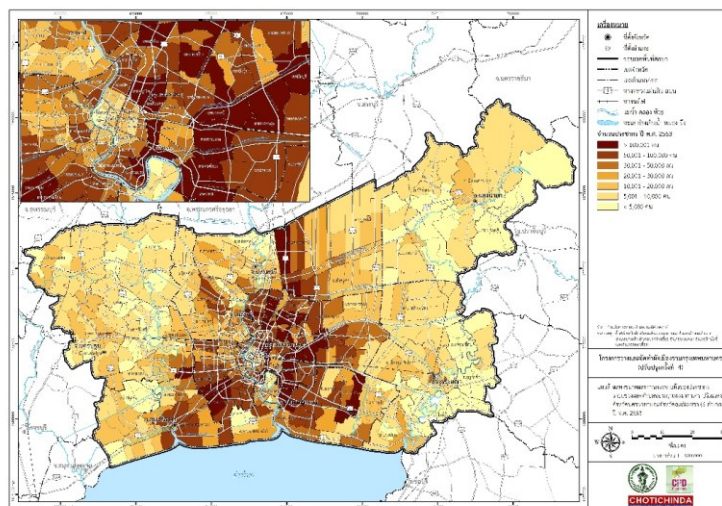
๑.๑ ประชากร

ประชากรของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามทฤษฎีการเปลี่ยนผ่านทางประชากร (Demographic Transition Theory) นั่นคือเปลี่ยนจากประชากรที่มีอัตราเกิดสูง อัตราตายมาสู่ภาวะที่อัตราเกิดยังคงสูง ขณะที่อัตราตายค่อย ๆ ลดต่ำ และในที่สุดมาสู่ภาวะที่ทั้งอัตราเกิดและอัตราตายต่ำ

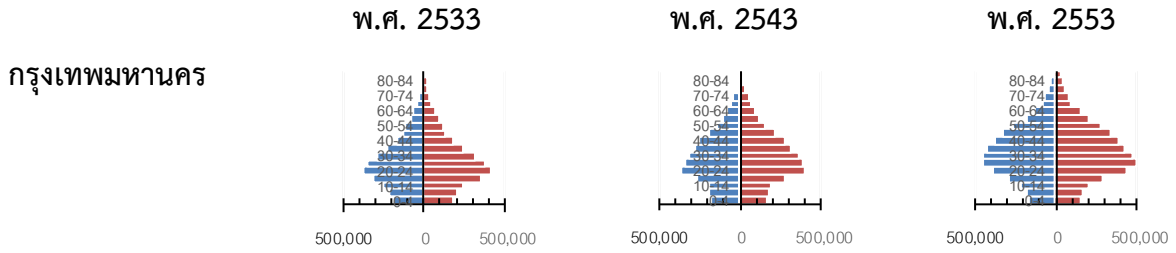
ประชากรในกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับประชากรของประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากประชากรในกรุงเทพมหานครเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ มีจำนวน ๒,๑๓๖,๔๓๕ คน และได้เพิ่มขึ้นเป็น ๓,๐๗๗,๓๓๖ คน ๔,๖๘๗,๐๗๑ คน ๕,๘๘๒,๔๑๑ คน ๖,๓๕๕,๑๔๔ คน และ ๘,๓๐๕,๒๑๗ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ พ.ศ. ๒๕๒๓ พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๓.๒ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร ปริมาณพล พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๓ ตามสำมะโนประชากร

รูปภาพที่ ๓.๓ แสดงขนาดและการกระจายตัวของประชากรรายแขวงและตำบลของกรุงเทพมหานคร ปริมาณพล จังหวัดนครนายกและจังหวัดฉะเชิงเทรา (๖ อำเภอ) พ.ศ. ๒๕๕๓

รูปภาพที่ ๓.๔ พีระมิดประชากรของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๓
ที่มา: วิเคราะห์จากข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๒ เศรษฐกิจ

กรุงเทพมหานครมีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วภายในช่วงเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา เป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปว่าสัดส่วนมูลค่าการผลิตขั้นปฐมภูมิทั้งด้านการเกษตรและการประมงแทบไม่เหลือแล้วในกรุงเทพมหานคร การผลิตขั้นปฐมภูมิมูลค่าต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับขั้นทุติยภูมิและตติยภูมิ ในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา มูลค่าการผลิตขั้นปฐมภูมิแทบจะเท่ากับศูนย์ ในขณะที่มูลค่าการผลิตในขั้นทุติยภูมิก็ลดลงเช่นเดียวกัน จากที่แต่เดิมในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ อยู่ที่ร้อยละ ๑๖.๗ ลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๑๕.๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ในขณะที่มูลค่าการผลิต ในขั้นตติยภูมิมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยมา จนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่ที่ร้อยละ ๘๔.๒ ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า โครงสร้างทางเศรษฐกิจในภาพรวมของกรุงเทพมหานครมีความเป็นเมืองด้านการค้าและการบริการอย่างชัดเจน และมีแนวโน้มที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจขั้นตติยภูมิจะยังคงเพิ่มความสำคัญยิ่งขึ้นไปอีก

๑.๓ การท่องเที่ยว

กรุงเทพมหานครเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่จะมาเยือนประเทศไทย และในบทบาทหน้าที่กรุงเทพมหานครเปรียบเสมือนประตูด่านแรกก่อนที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกจะเข้าสู่ประเทศไทย ทั้งนี้ ศักยภาพของกรุงเทพมหานครที่มีบทบาทเป็นเมืองหลวงมีเรื่องราวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สถานที่ที่หลากหลายรวมอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจุดที่ดึงดูดที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวจะต้องไป ได้แก่ พระบรมมหาราชวัง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) วัดอรุณราชวราราม วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม พระราชวัง ย่านเมืองเก่าเกาะรัตนโกสินทร์และฝั่งธนบุรี ตลอดจนพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และพื้นที่ย่านท่องเที่ยวทั้งช่วงเวลากลางวันและกลางคืน กรุงเทพมหานครจึงเป็นจุดหมายปลายทางแรก และจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลกเข้ามา ซึ่งการท่องเที่ยวภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเยือนภาคมหานครคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๗ ของจำนวนนักท่องเที่ยวของภาคมหานครมีสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศโดยคิดเป็นร้อยละ ๕๘.๙๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. ปัจจัยที่กำหนดการศึกษาพื้นที่ทั้ง ๑๔ เขต

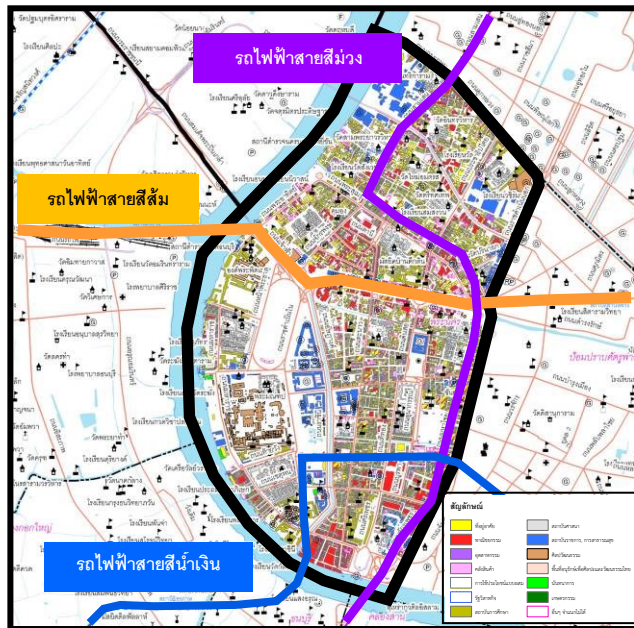
การดำเนินการศึกษาได้รวบรวมปัจจัย ๘ ปัจจัย ดังนี้

๑. ปัจจัยบทบาท ลักษณะของพื้นที่และโครงข่ายคมนาคมขนส่งมวลชนระบบราง
๒. ปัจจัยพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและจินตภาพเมือง
๓. ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔)

๔. ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง โดยกำหนดตามรายงานผลการศึกษา นโยบายการพัฒนาพื้นที่สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง
 ๕. ปัจจัยพื้นที่ที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม โดยกำหนดตามสภาพกายภาพในพื้นที่เขต เช่น สถานที่สำคัญการดึงดูดการเข้ามาในพื้นที่
 ๖. ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน
 ๗. ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ
 ๘. ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสนับสนุนดำเนินการ
- โดยปัจจัยทั้ง ๘ ปัจจัยได้นำมาจำแนกวิเคราะห์กับพื้นที่ ๑๔ เขต ดังนี้

๒.๑ เขตพระนคร

๒.๑.๑ บทบาท เป็นเขตอนุรักษ์เมืองเก่าอันทรงคุณค่าซึ่งเป็นเมืองหลวงที่แสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมการก่อตั้งราชวงศ์จักรีบนพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์

รูปภาพที่ ๓.๕ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตพระนคร

๒.๑.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ได้ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนราชดำเนินเป็นเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่ การเข้าถึงพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ทางน้ำ และในด้านจินตภาพของพื้นที่ปรากฏว่าในพื้นที่มีศูนย์รวมกิจกรรมชุมชนหรือย่านคือพื้นที่สนามหลวง

๒.๑.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตพระนคร มีดังนี้

- ที่ดินประเภท ย. ๑๑ ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก เขตสีน้ำตาล
- ที่ดินประเภท พ. ๑ ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม เขตสีแดง

๒.๑.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การทบทวนรายงานการศึกษาโครงการจัดทำผังแม่บทฟื้นฟูย่านเมืองเก่า กรุงเทพฯ ๒๕๐ ปี แผนงานโครงการส่งเสริมต่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณพระบรมมหาราชวัง (กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน) รายงานการศึกษาแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์

๒.๑.๕ ปัจจัยพื้นที่ที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตพระนครมีสถานที่สำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน เช่น ย่านบรมมหาราชวัง ย่านตรอกข้าวสาร ย่านปากคลองตลาด กลุ่มอาคารบริเวณถนนราชดำเนินกลาง ฯลฯ

๒.๑.๖ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตพระนครมีความซับซ้อนในกรรมสิทธิ์ที่ดินที่น้อยเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราชพัสดุ พื้นที่ทรัพย์สินพระมหากษัตริย์และพื้นที่กรมศาสนาอยู่เป็นจำนวนมาก

๒.๑.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนย่านบางลำพู กลุ่มชุมชนเทเวศร์ กลุ่มชุมชนท่าช้าง ท่าพระจันทร์ ท่าเตียน กลุ่มชุมชนสามแพร่ง กลุ่มชุมชนปากคลองตลาด

๒.๑.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสนับสนุนดำเนินการ เช่น หน่วยงานภาครัฐ กรุงเทพมหานคร องค์การสหประชาชาติ กระทรวงกลาโหม ในส่วนภาคสถาบันการศึกษาเช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒.๒ เขตสัมพันธวงศ์

๒.๒.๑ บทบาท เป็นย่านประวัติศาสตร์แรกเริ่มสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานชุมชนชาวจีนประกอบกิจกรรมการค้าตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันกลายเป็นพื้นที่พาณิชย์กรรมค้าส่งที่มีเอกลักษณ์ของประเทศ

รูปภาพที่ ๓.๖ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์

๒.๒.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ได้ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนเจริญกรุง และถนนเยาวราชที่เป็นเส้นทางในการเข้าถึงพื้นที่ การเข้าถึงพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ทางน้ำ เช่น ท่าน้ำราชวงศ์ ท่าน้ำภาณุรังษี และในด้านจินตภาพของพื้นที่ปรากฏว่าในพื้นที่มีศูนย์รวมกิจกรรมชุมชนบริเวณถนนเยาวราช ที่เป็นถนนสายสำคัญวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายจีน

๒.๒.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตสัมพันธวงศ์ ที่ดินประเภท พ. ๕ ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม เขตสีแดง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมของเมือง เพื่อรองรับการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจการค้า การบริการ และนันทนาการที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป

๒.๑.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การทบทวนรายงานการศึกษาโครงการจัดทำผังแม่บทพื้นที่ปทุมธานีเมืองเก่า กรุงเทพฯ ๒๕๐ ปี แผนงานโครงการส่งเสริมต่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณพระบรมมหาราชวัง (กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน) รายงานการศึกษาแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ย่านตลาดน้อยและพื้นที่ต่อเนื่อง

๒.๑.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์เป็นพื้นที่สำคัญที่ดึงดูดการเข้าถึงในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน มีพื้นที่ถนนเยาวราชเป็นแหล่งพาณิชยกรรมค้าส่งค้าปลีกที่ดั้งเดิมของประเทศ และยังมีพื้นที่ชุมชนตลาดน้อยที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชาวไทยเชื้อสายจีน

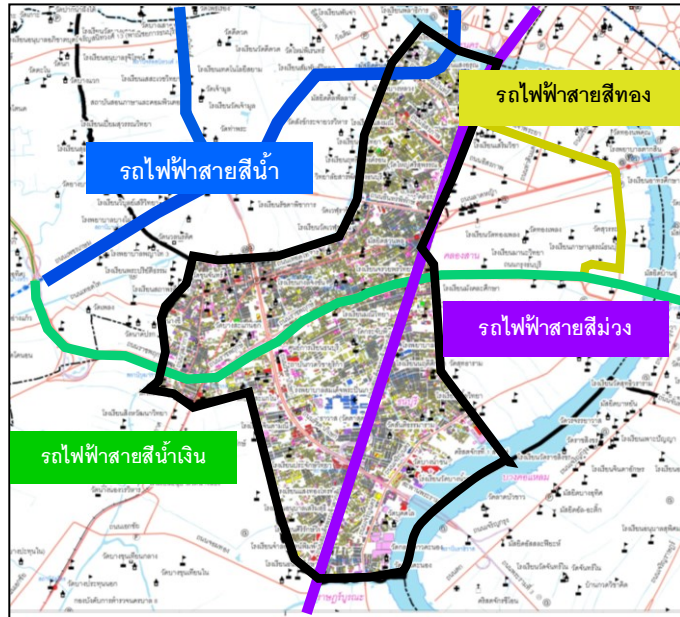
๒.๑.๖ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์มีความซับซ้อนในกรรมสิทธิ์ที่ดินที่น้อยเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราชพัสดุ พื้นที่ทรัพย์สินพระมหากษัตริย์และพื้นที่กรมศาสนาอยู่เป็นจำนวนมาก

๒.๑.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนย่านตลาดน้อย กลุ่มผู้ประกอบการเยาวราช และกลุ่มผู้ประกอบการค้าย่านสำเพ็ง

๒.๑.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มปิ่นเมือง

๒.๓ เขตธนบุรี

๒.๓.๑ บทบาท เป็นย่านประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งสมัยพระเจ้าตากสิน เป็นเขตชุมชนริมน้ำดั้งเดิมบริเวณริมคลองบางกอกใหญ่ ที่เดิมเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาสายเดิม

รูปภาพที่ ๓.๗ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตธนบุรี

๒.๓.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ได้ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนประชาธิปไตย ถนนอรุณอมรินทร์ ที่เป็นเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่ การเข้าถึงพื้นที่บริเวณริมน้ำเจ้าพระยาที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ทางน้ำ เช่น ท่าเรือวัดกัลยาณมิตร และในด้านจินตภาพของพื้นที่ปรากฏว่าในพื้นที่มีศูนย์รวมกิจกรรมชุมชนบริเวณย่านกะดีจีนที่เป็นย่านชุมชนเก่าแก่ของพื้นที่

๒.๓.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตธนบุรี มีดังนี้ ที่ดินประเภท พ. ๕ ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม เขตสีแดง ที่ดินประเภท ย. ๑๑ ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นมาก เขตสีน้ำตาล

๒.๓.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การทบทวนรายงานการศึกษาโครงการจัดทำผังแม่บทฟื้นฟูย่านเมืองเก่า กรุงเทพฯ ๒๕๐ ปี พื้นที่กะดีจีน คลองสาน

๒.๓.๕ ปัจจัยพื้นที่ที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตธนบุรีมีสถานที่สำคัญประเภทวัดและวัง ซึ่งเป็นเมืองเก่าสมัยกรุงธนบุรี เช่น วัดอรุณราชวราราม พระราชวังเดิม ชุมชนกะดีจีน

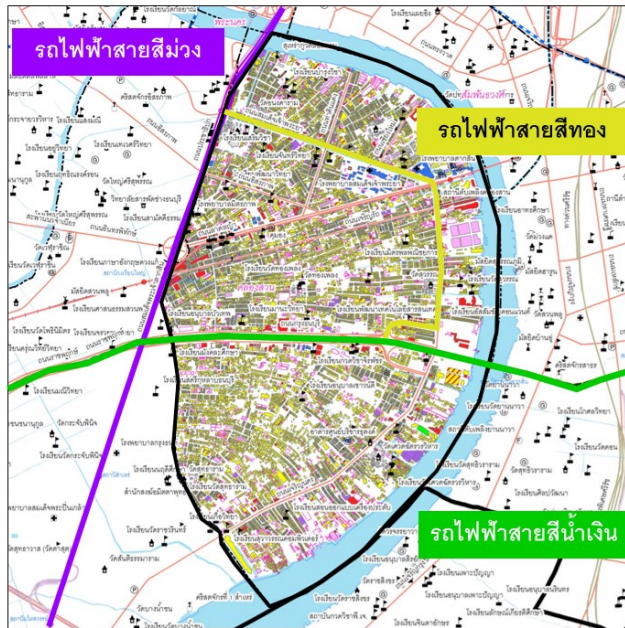
๒.๓.๖ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตธนบุรีมีความซับซ้อนในกรรมสิทธิ์ที่ดินที่น้อยเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เอกชน

๒.๓.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนย่านกะดีจีน

๒.๓.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ เช่น ประชาคมกะดีจีน คลองสาน และศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง UDCC

๒.๔ เขตคลองสาน

๒.๔.๑ บทบาท เป็นย่านประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร มีชุมชนชาวพุทธ คริสต์ จีน อิสลามที่อาศัยอยู่ร่วมกัน

รูปภาพที่ ๓.๘ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตคลองสาน

๒.๔.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึงพื้นที่ได้ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมีเส้นทางสายสำคัญ คือถนนประชาธิปไตย ถนนสมเด็จพระยา ถนนลาดหญ้า ที่เป็นเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่ การเข้าถึงพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ทางน้ำ เช่น ท่าดินแดง ท่าเรือไอคอนสยาม และในด้านจินตภาพของพื้นที่ปรากฏว่าในพื้นที่มีศูนย์รวมกิจกรรมชุมชนบริเวณย่านคลองสาน และย่านห้างสรรพสินค้าไอคอนสยาม รถไฟฟ้าสายสีทอง

๒.๔.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตธนบุรี ที่ดินประเภท พ. ๕ ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม เขตสีแดง ที่ดินประเภท ย. ๑๑ ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นมาก เขตสีน้ำตาล

๒.๔.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การทบทวนรายงานการศึกษาโครงการจัดทำผังแม่บทฟื้นฟูย่านเมืองเก่า กรุงเทพฯ ๒๕๐ ปี พื้นที่กะตีดิจิน คลองสาน

๒.๔.๕ ปัจจัยพื้นที่ที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตคลองสานคือการผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวในชุมชนเก่าคลองสาน ย่านการค้าวงเวียนใหญ่ และย่านการค้าไอคอนสยาม

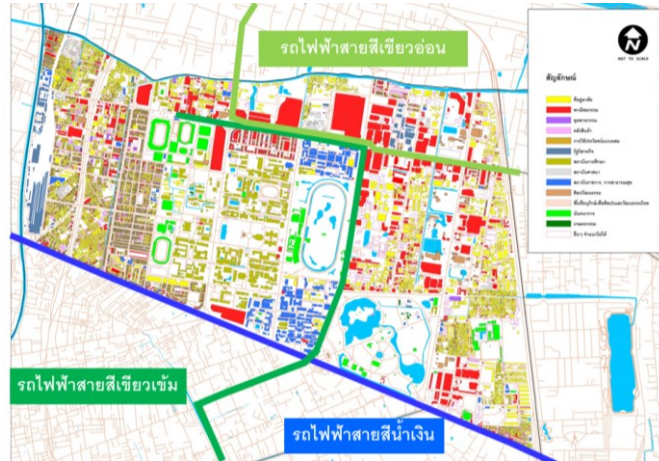
๒.๔.๖ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตคลองสาน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เอกชน

๒.๔.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนย่านคลองสาน

๒.๔.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ เช่น ประชาคมกะตีดิจิน คลองสาน และศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง UDDC

๒.๕ เขตปทุมวัน

๒.๕.๑ บทบาท เป็นย่านสถาบันการศึกษาสถานที่ราชการและย่านพาณิชยกรรม
ห้างสรรพสินค้าแหล่งช้อปปิ้งขนาดใหญ่ที่มีประชาชน นักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

รูปภาพที่ ๓.๙ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตปทุมวัน

๒.๕.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนพระรามที่ ๔ ที่เป็นถนนสายสำคัญผ่านพื้นที่ย่านธุรกิจ ย่านการศึกษา ย่านพักอาศัย และมีรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินเป็นพาดผ่านตัดกับรถไฟฟ้าสายสีเขียวเข้มไปยังย่านสีลม และพื้นที่บริเวณเขตคลองเตยเป็นพื้นที่ท่าเรือ โกดังสินค้า และย่านชุมชนคลองเตย

๒.๕.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร และเขตคลองเตย มีดังนี้

- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม สีแดง พ.๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมหลักเพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ นันทนาการ และการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม สีแดง พ.๕ / ๖ / ๗ / ๘ เพื่อเป็นศูนย์พาณิชยกรรมหลัก ศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ การนันทนาการ การท่องเที่ยวระดับภูมิภาค

๒.๕.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การดำเนินการศูนย์บริหารวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการจัดทำเมืองอัจฉริยะ ย่านพระรามที่ ๔

๒.๕.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตปทุมวันเต็มไปด้วยห้างสรรพสินค้า ย่านธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่อยู่ในพื้นที่สามย่านมิตรทาวน์ และมีสถาบันการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

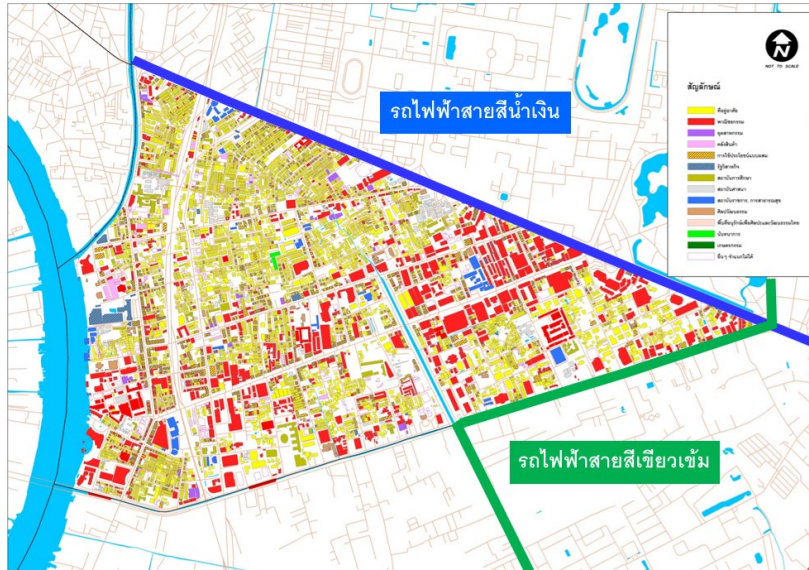
๒.๕.๖ ปัจจัยพื้นที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตปทุมวันส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เอกชน รองลงมาคือที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และที่ดินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๕.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนสามย่าน กลุ่มชุมชนบ้านครัวอิสลาม กลุ่มชุมชนหลังวัดปทุมวนาราม

๒.๕.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ เช่น ศูนย์บริหารวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การรถไฟแห่งประเทศไทย

๒.๖ เขตบางรัก

๒.๖.๑ บทบาท เป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างย่านเมืองเก่าและพื้นที่ย่านศูนย์พาณิชย์กรรมใจกลางเมือง ธุรกิจการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ

รูปภาพที่ ๓.๑๐ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตบางรัก

๒.๖.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนพระรามที่ ๔ ถนนสีพระยา ที่เป็นถนนสายสำคัญผ่านพื้นที่ย่านธุรกิจ ย่านการศึกษา ย่านพักอาศัย และมีรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินเป็นพาดผ่านตัดกับรถไฟฟ้าสายสีเขียวเข้มไปยังย่านสีลม

๒.๖.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร และเขตคลองเตย มีดังนี้

- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม สีแดง พ.๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมหลักเพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ นันทนาการ และการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒.๖.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การดำเนินการศูนย์บริหารวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการจัดทำเมืองอัจฉริยะ ย่านพระรามที่ ๔

๒.๖.๕ ปัจจัยพื้นที่ที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตบางรักเป็นพื้นที่ย่านพาณิชยกรรมเกาะถนนเจริญกรุงและริมน้ำเจ้าพระยา และถูกแบ่งเขตด้วยถนนพระรามที่ ๔ ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน และโครงการก่อสร้างเดอะ วัน แบงค็อก

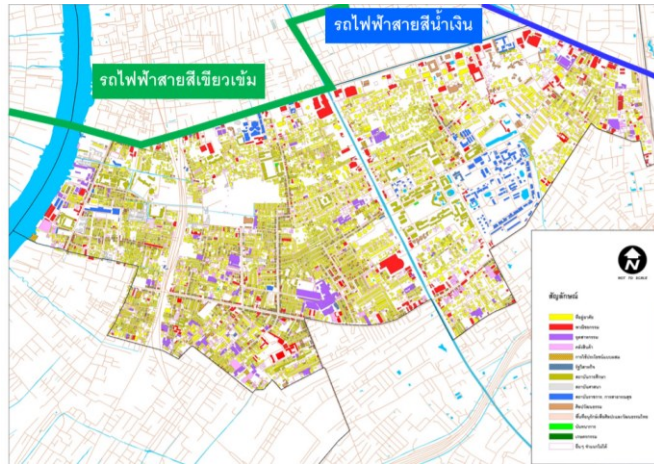
๒.๖.๖ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตบางรักส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เอกชน

๒.๖.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มกลุ่มคนรักสีลม ชุมชนมัธยมฮาร์ต กลุ่มชุมชนย่านบางรัก

๒.๖.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)

๒.๗ เขตสาทร

๒.๗.๑ บทบาท เป็นพื้นที่ CBD พาณิชยกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศในระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

รูปภาพที่ ๓.๑๑ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตสาทร

๒.๗.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนพระรามที่ ๔ ถนนสีลม ถนนสาทรใต้ ที่เป็นถนนสายสำคัญผ่านพื้นที่ย่านธุรกิจการค้าการลงทุนระดับประเทศ และมีรถไฟฟ้าสายสีเขียวเข้มพาดผ่านไปยังบริเวณสะพานตากสินที่ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา

๒.๗.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามร่างผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร และเขตคลองเตย มีดังนี้

- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม สีแดง พ.๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมหลักเพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ นันทนาการ และการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒.๗.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การดำเนินการศูนย์บริหารวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการจัดทำเมืองอัจฉริยะ ย่านพระรามที่ ๔ และโครงการจ้างที่ปรึกษาโครงการโครงข่ายพื้นที่สีเขียว Bangkok Green Network – Green Link

๒.๗.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตสาทรคือเป็นแหล่งพาณิชยกรรมการค้าการลงทุน สถานที่ทำงาน ออฟฟิศ และสถาบันการเงินของประเทศ

๒.๗.๖ ปัจจัยพื้นที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตสาทรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เอกชน

๒.๗.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนมัสยิดฮารูน กลุ่มชุมชนย่านบางรัก

๒.๗.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)

๒.๘ เขตคลองเตย

๒.๘.๑ บทบาท เป็นพื้นที่พาณิชยกรรมและพื้นที่พักอาศัยที่มีความหนาแน่นและเป็นท่าเรือขนส่งสินค้าที่สำคัญที่สุดของกรุงเทพมหานครตั้งแต่อดีต

รูปภาพที่ ๓.๑๒ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตคลองเตย

๒.๘.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนพระรามที่ ๔ ถนนสุขุมวิท ที่เป็นถนนสายสำคัญผ่านพื้นที่ย่านธุรกิจ พื้นที่ของการท่าเรือแห่งประเทศไทยที่เป็นท่าเรือสินค้าเดิมติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา และมีรถไฟฟ้าสายสีเขียวเข้มพาดผ่านบริเวณย่านสุขุมวิท

๒.๘.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามร่างผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร และเขตคลองเตย มีดังนี้

- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม สีแดง พ.๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมหลักเพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การบริการ นันทนาการ และการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒.๘.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การดำเนินการศูนย์บริหารวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการจัดทำเมืองอัจฉริยะ ย่านพระรามที่ ๔

๒.๘.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตคลองเตยคือเป็นพื้นที่การทำเรือแห่งประเทศไทย และมีชุมชนโดยรอบเป็นพื้นที่พักอาศัยขนาดใหญ่ ตลอดจนกลุ่มผู้ประกอบการพาณิชยกรรม ออฟฟิศ ขนาดใหญ่ที่เกาะกลุ่มบริเวณถนนสุขุมวิท

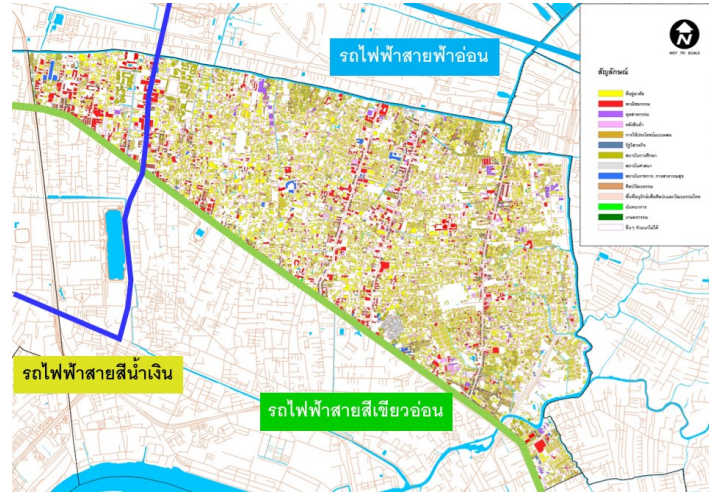
๒.๗.๖ ปัจจัยพื้นที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตคลองเตยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เอกชน

๒.๗.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนคลองเตย

๒.๘.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ การท่าเรือแห่งประเทศไทยที่ส่งเสริมให้พื้นที่เป็น Smart Port สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๙ เขตวัฒนา

๒.๙.๑ บทบาท เป็นพื้นที่พักอาศัยหนาแน่นของเขตกรุงเทพมหานครชั้นกลาง และยังมีร้านค้าปลีก กินท่องเที่ยว รองรับบริการนักท่องเที่ยว

รูปภาพที่ ๓.๑๓ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตวัฒนา

๒.๙.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนสุขุมวิท ถนนเพชรบุรี ถนนเอกมัย ซอยสุขุมวิท (ทองหล่อ) ที่เป็นถนนสายสำคัญผ่านพื้นที่ย่านพักอาศัยในพื้นที่ใจกลางเมือง ส่วนใหญ่ในพื้นที่เป็นอาคารพักอาศัยประเภทคอนโดแนวสูง และเป็นพื้นที่ประกอบกิจกรรมการบริการช่วงเวลากลางคืน แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง

๒.๙.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตวัฒนา มีดังนี้

- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมสีแดง พ.๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมรองเพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจการค้า การบริการ และนันทนาการ ในบริเวณโดยรอบเขตการให้บริการของระบบขนส่งมวลชน

๒.๙.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การทบทวนรายงานการศึกษาโครงการจัดทำผังแม่บทพื้นที่ย่านเมืองเก่า กรุงเทพฯ ๒๕๐ ปี พื้นที่ย่านทองหล่อ เอกมัย

๒.๙.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตวัฒนาเป็นพื้นที่พักอาศัยรวมประเภทคอนโด Super Luxury ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่มีรถไฟฟ้าสายสีเขียวเข้มพาดผ่านบริเวณถนนสุขุมวิท เกิดเป็นสถานที่บริการ การท่องเที่ยวดึงดูดชาวต่างชาติ

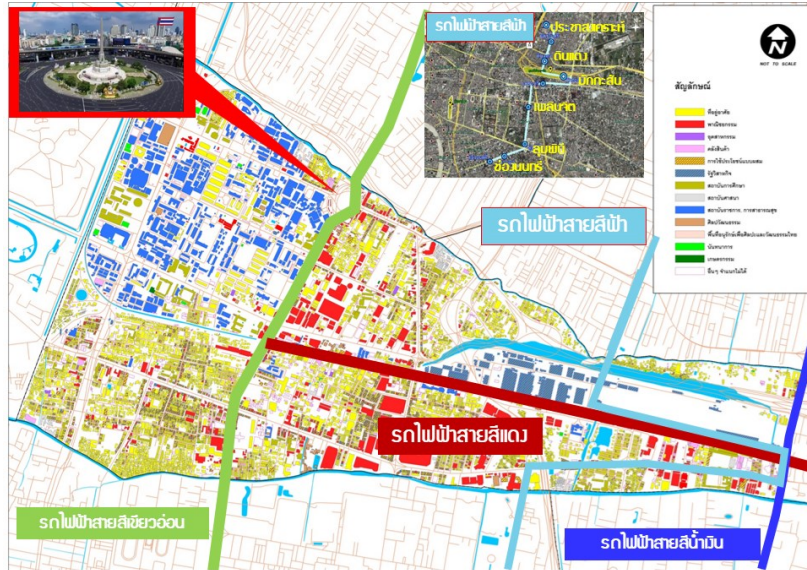
๒.๙.๖ ปัจจัยพื้นที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตวัฒนาส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เอกชน

๒.๙.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนทองหล่อ กลุ่มชุมชนเอกมัย ชุมชนคลองเป็ง ชุมชนศาลาลอย ชุมชนสุเหร่าบางมะเขือ ชุมชนสุเหร่าบ้านดอน

๒.๙.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง UDDC

๒.๑๐ เขตราชเทวี

๒.๑๐.๑ บทบาท เป็นพื้นที่ศูนย์ราชการ ศูนย์โรงพยาบาล สถานศึกษาที่อยู่บริเวณจุดเปลี่ยนถ่ายการคมนาคมและสัญจรอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

รูปภาพที่ ๓.๑๔ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตราชเทวี

๒.๑๐.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนพญาไท ถนนราชวิถี ถนนศรีอยุธยา ที่เป็นถนนสายสำคัญผ่านพื้นย่านใจกลางเมือง โดยมีจุดหมายาคือ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่โรงพยาบาล สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า โรงแรม

๒.๑๐.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตราชเทวี มีดังนี้

- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม พ.๕ / ๗ / ๘ สีแดง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมของเมือง รองรับการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ / พาณิชยกรรมรองเพื่อส่งเสริมเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจการค้า / พาณิชยกรรมหลักส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ

๒.๑๐.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การทบทวนรายงานการศึกษาโครงการจัดทำผังแม่บทพื้นปูย่านเมืองเก่า กรุงเทพฯ ๒๕๐ ปี พื้นที่ย่านโยธี - ราชวิถี

๒.๑๐.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตราชเทวี บริเวณใกล้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิเป็นพื้นที่ย่านนวัตกรรมการแพทย์ที่มีโรงพยาบาล เป็นจำนวนมากมาย และในพื้นที่ยังเป็นพื้นที่สถาบันราชการ รัฐวิสาหกิจ และทหาร เกิดการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมย่านโยธีไปสู่การปฏิบัติตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร

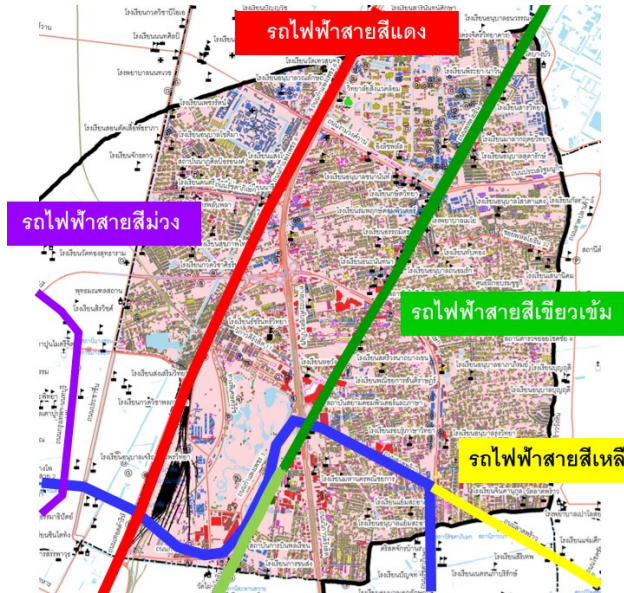
๒.๑๐.๖ ปัจจัยพื้นที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตราชเทวีส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สถานที่ราชการและพื้นที่เอกชน

๒.๑๐.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่ม
ชุมชนบ้านครัว กลุ่มชุมชนมักกะสัน

๒.๑๐.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ สำนักงานนวัตกรรม
แห่งชาติ NIA

๒.๑๑ เขตจตุจักร

๒.๑๑.๑ บทบาท เป็นพื้นที่ศูนย์กลางคมนาคมขนส่งแบบครบวงจรแห่งใหม่ของกรุงเทพมหานคร และเป็นย่านพาณิชยกรรม ย่านพักอาศัยที่หนาแน่นอยู่บริเวณด้านทิศเหนือ ของกรุงเทพมหานคร

รูปภาพที่ ๓.๑๕ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตจตุจักร

๒.๑๑.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนวิภาวดีรังสิต ถนนพหลโยธิน ถนนกำแพงเพชร ที่เป็นถนนสายสำคัญผ่านพื้นที่ โดยจุดหมายตาคือ ห้าแยกลาดพร้าว สวนรถไฟ สวนจตุจักร

๒.๑๑.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตจตุจักร มีดังนี้

- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นมาก ย.๑๓ สีน้ำตาล
- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม พ.๗ สีแดง

๒.๑๑.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การดำเนินการของรัฐบาล โครงการก่อสร้างศูนย์คมนาคมพหลโยธิน ที่เป็นพื้นที่ศูนย์กลางแห่งใหม่ขนาดใหญ่ที่สุดของกรุงเทพมหานคร และภาครัฐบาลได้ส่งเสริมให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่นำร่องการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ด้านการคมนาคมขนส่ง

๒.๑๑.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตจตุจักรเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางด้านการคมนาคมขนส่งแต่พื้นที่โดยรอบยังเป็นพื้นที่พาณิชยกรรมตลาด Sunday Market หรือตลาดนัดวันหยุดคือตลาดนัดสวนจตุจักร อีกทั้งผลกระทบโครงการก่อสร้างรัฐสภาแห่งใหม่บริเวณแยกกาย ทางข้ามแยกถนนระนอง และสะพานแยกกายข้างรัฐสภา

๒.๑๑.๖ ปัจจัยพื้นที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตจตุจักรคือ การรถไฟแห่งประเทศไทย

๒.๑๑.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่ม
ชุมชนผู้ประกอบการค้าตลาดนัดจตุจักร

๒.๑๑.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ การรถไฟแห่งประเทศไทย
กระทรวงพลังงาน สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจและดิจิทัล

๒.๑๒ เขตพระโขนง

๒.๑๒.๑ บทบาท เป็นพื้นที่พักอาศัยอยู่บริเวณระหว่างรอยต่อใจกลางเมืองและพื้นที่ชานเมือง

รูปภาพที่ ๓.๑๖ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตพระโขนง

๒.๑๒.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนสุขุมวิท จุดหมายตาในการรับรู้พื้นที่คือ สถานีรถไฟฟ้าปทุมวันวิถิ ที่เป็นรถไฟฟ้าสายสีเขียวเข้ม ลักษณะพื้นที่เป็นย่านพาณิชยกรรมที่เกาะอยู่บริเวณถนนสุขุมวิท

๒.๑๒.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามร่างผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตพระโขนง มีดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ย.๘ สีส้ม มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องเขตเมืองชั้นใน ศูนย์ชุมชนชานเมือง เขตอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม

๒.๑๒.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง การดำเนินการของส่งเสริมให้พื้นที่ย่านนวัตกรรมปทุมวันวิถิ โดยสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติเป็นผู้ผลักดัน

๒.๑๒.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตพระโขนงมีการร่วมกันระหว่างบริษัท แมกโนเลีย ควอลิตี้ ดีเวล็อปเม้นต์ คอร์ปอเรชั่น กับ บริษัท ทูคอร์ดอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ก่อสร้างพื้นที่เป็นห้างสรรพสินค้า True Digital Park ที่เป็นพื้นที่ Co Working Space พื้นที่ชั้นนำด้านไอที

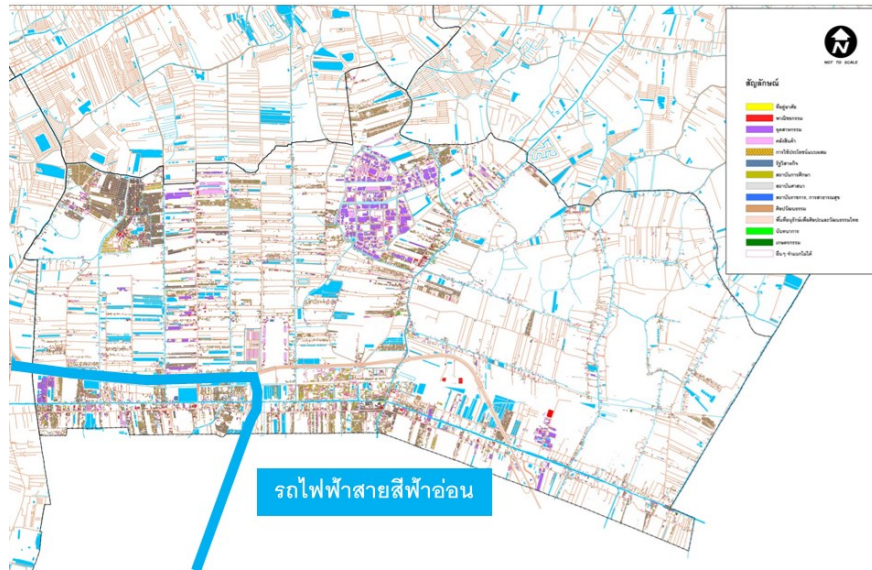
๒.๑๒.๖ ปัจจัยพื้นที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตพระโขนงเป็นพื้นที่เอกชน

๒.๑๒.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนผู้ประกอบการค้าย่านปทุมวันวิถิ

๒.๑๒.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ บริษัท บริษัท ทูคอร์ดอเรชั่น (มหาชน) และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ NIA

๒.๑๓ เขตลาดกระบัง

๒.๑๓.๑ บทบาท พื้นชานเมืองฝั่งตะวันออกที่เป็นที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมศูนย์ชุมชน และมีพื้นที่เกษตรกรรมโดยรอบพื้นที่ และลำคลอง

รูปภาพที่ ๓.๑๗ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตลาดกระบัง

๒.๑๓.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนมอเตอร์เวย์ ถนนอ่อนนุช - ลาดกระบัง และมีคลองสายสำคัญคือ คลองประเวศน์บุรีรัมย์ ในพื้นที่ที่มีชุมชนหัวตะเข้ที่เป็นชุมชนริมน้ำดั้งเดิม และมีสถาบันการศึกษาคือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นจุดหมายตาในพื้นที่ ถัดลงมาด้านทิศใต้เป็นพื้นที่สนามบินสุวรรณภูมิ

๒.๑๓.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แขนงผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตลาดกระบัง มีดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ย.๔ สีเหลือง เพื่อส่งเสริมการอยู่อาศัยที่มีสภาพแวดล้อมดีในบริเวณชานเมือง
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม อ.๒ สีม่วง เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับอุตสาหกรรมการผลิต/ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม สีเม็ดมะปราง อ.๓๘ คลังสินค้าการขนส่งภูมิภาค
- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ก๓. สีเขียวเส้นทแยงสีขาว เพื่อเกษตรกรรม สงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติและส่งเสริมเศรษฐกิจการเกษตร

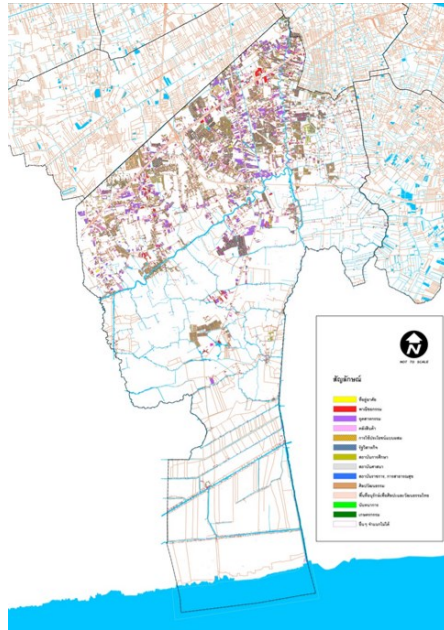
๒.๑๓.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง รายงานการศึกษาการพัฒนาพื้นที่ศูนย์ชุมชนลาดกระบัง ผลกระทบจากเส้นทางขึ้น - ลง ของเครื่องบิน สนามบินสุวรรณภูมิ การควบคุมอาคารและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม

๒.๑๓.๕ ปัจจัยพื้นที่ที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตลาดกระบัง เกิดจากความเจริญเติบโตของเมืองในพื้นที่ย่านลาดกระบัง ที่มีผลกระทบมาจากสถาบันการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และทำอากาศยานสนามบินสุวรรณภูมิ รวมถึงการอนุรักษ์พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร

- เอกชน
- ๒.๑๓.๖ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตพระโขนงเป็นพื้นที่
- ๒.๑๒.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่ม
- ชุมชนหัวตะเข้
- ๒.๑๓.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ สถาบันเทคโนโลยีพระ
- จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

๒.๑๔ เขตบางขุนเทียน

๒.๑๔.๑ บทบาท เป็นพื้นที่สีเขียวที่อยู่ติดทะเลแห่งเดียวของกรุงเทพมหานคร มีธรรมชาติชายทะเลและริมคลองที่อุดมสมบูรณ์

รูปภาพที่ ๓.๑๘ บทบาทลักษณะพื้นที่เขตบางขุนเทียน

๒.๑๔.๒ ปัจจัยการเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงและจินตภาพเมือง ลักษณะการเข้าถึง โดยมีเส้นทางสายสำคัญคือถนนพระรามที่ ๒ ถนนเอกชัย และถนนบางขุนเทียนชายทะเล จุดหมายที่สำคัญคือ ถนนพระราม ๒ ในพื้นที่บางขุนเทียนมีชุมชนเก่าแก่ คือ ชุมชนชาวมอญบางกระดี บริเวณคลองสนามชัยเขต บริเวณชุมชนชายทะเลบางขุนเทียนที่ประกอบกิจกรรมการประมงในพื้นที่ป่าชายเลน

๒.๑๔.๓ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตามร่างผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทเขตบางขุนเทียน มีดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ย.๒ / ๓ / ๔ สีเหลือง เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยที่มีสภาพแวดล้อมดีในบริเวณชานเมือง

๒.๑๔.๔ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมืองและเป็นประเด็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูพัฒนาเมือง รายงานการศึกษาโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร รายงานการศึกษาศูนย์ชุมชนบางขุนเทียน

๒.๑๔.๕ ปัจจัยพื้นที่มีสถานที่สำคัญสอดคล้องกับกระแสสังคม ในพื้นที่เขตบางขุนเทียนเป็นพื้นที่ฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่สำคัญด้านเกษตรกรรมฝั่งตะวันตก แต่ในปัจจุบันมีสภาพการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นประเภทอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล ๔.๗ กิโลเมตร ถูกน้ำทะเลกัดเซาะเป็นจำนวนมาก และยังมีผลกระทบการก่อสร้างเส้นทางสายรีวิร์ร่า จากสมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร ถึงสมุทรสาคร

๒.๑๔.๖ ปัจจัยพื้นที่ที่มีความซับซ้อนกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในพื้นที่เขตพระโขนงเป็นพื้นที่เอกชน

๒.๑๒.๗ ปัจจัยกลุ่มคน ชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ให้การสนับสนุนดำเนินการ เช่น กลุ่มชุมชนบางกระบือ กลุ่มชุมชนบางขุนเทียนชายทะเล

๒.๑๔.๘ ปัจจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการ คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าบางมด

บทที่ ๔ พื้นที่นำร่องในการจัดทำเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY)

การดำเนินการจัดทำเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) จากการวิเคราะห์ และข้อคิดเห็นจาก คณะกรรมการวิสามัญฯ คณะอนุกรรมการฯ และคณะที่ปรึกษา ได้ลงความเห็นเห็นว่าพื้นที่ที่มีศักยภาพ และ สอดคล้องกับปัจจัยในการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่นั้นคือ ย่านรัตนโกสินทร์ เขตพระนคร ซึ่งมีรายละเอียดใน การดำเนินการและจัดทำเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองอัจฉริยะ ดังนี้

ย่านรัตนโกสินทร์ เขตพระนคร

๑. ประวัติและความเป็นมา พื้นที่ย่านรัตนโกสินทร์เดิมเป็นพื้นที่ที่เชื่อมต่อกับฝั่งธนบุรี พื้นที่ เป็นสามเหลี่ยมปากแม่น้ำใหม่ Young Delta ที่อยู่ในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นพื้นที่ที่มีดินตะกอน ทับถมโคลนตะกอนที่พัดพามากับแม่น้ำลำคลองจากพื้นที่ราบและภูเขา เกิดเป็นบริเวณลุ่มน้ำต้ำน้ำท่วมถึง พื้นที่มีระดับสูงกว่าน้ำและคุดเคี้ยวจนเกิดสิ่งทีเรียกว่า กุดน้ำ หรือ Oxbow Lake มากมาย ตามสองฝั่งของ แม่น้ำ จึงมีชื่อเรียกเดิมจากบางเกาะและกลายมาเป็นบางกอก การขุดลัดแม่น้ำเจ้าพระยาในบริเวณ กรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นในสมัยสมเด็จพระไชยราชาธิราช ที่ได้ดำเนินการขุดจาก บริเวณปากคลองบางกอกน้อย หรือบริเวณใกล้โรงพยาบาลศิริราชในปัจจุบันไปสิ้นสุดบริเวณคลองบางกอกใหญ่ หรือป้อมวิไชยประสิทธิ์ที่ตั้งอยู่ใกล้บริเวณพระราชวังเดิม กรุงเทพมหานคร

รูปภาพที่ ๔.๑ ระยะเวลาการเกิดกรุงธนบุรีจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์

๒. คุณค่าและความสำคัญ ในพื้นที่ย่านรัตนโกสินทร์ เป็นพื้นที่ภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่เป็น ทรัพย์สินทางวัฒนธรรมที่ประกอบด้วย แหล่งมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ เช่น พระบรมมหาราชวัง สนามหลวง วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ ศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานคร และเป็นแหล่งมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เช่น ประเพณีตักบาตรเทโว ประเพณีลอยกระทง อาหารรสเด็ดในย่านสำคัญ ในเขตพระนคร นาฏศิลป์ ร้องรำ เต้นที่ทรงคุณค่า

๓. การเผชิญการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ย่านรัตนโกสินทร์เป็นระบบราง ปัจจุบันย่าน รัตนโกสินทร์มีการเปลี่ยนในเรื่องเดิมจาก เรือ ล้อ และกลายเป็นระบบรางรถขนส่งมวลชน ซึ่งพื้นที่มี ๓ เส้นทางรถไฟฟ้าพาดผ่าน คือ รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน รถไฟฟ้าสายสีส้ม รถไฟฟ้าสายสีม่วง ซึ่งสถานีที่เกิดขึ้นอยู่ ในแหล่งพื้นที่ที่สำคัญ เช่น สถานีรถไฟฟ้าสนามหลวง สถานีรถไฟฟ้าสะพานผ่านฟ้า สถานีรถไฟฟ้าอนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย สถานีรถไฟฟ้าสนามชัย สถานีรถไฟฟ้าสามยอด ฯลฯ หน้าที่หลักของรถไฟฟ้าทั้ง ๓ สายที่พาดผ่าน จะขนส่งคนจากฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานครลอดผ่านใต้แม่น้ำเจ้าพระยาไปยังฝั่งธนบุรี

๔. แนวทางการดำเนินการให้เกิดโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการเป็นเมืองอัจฉริยะของพื้นที่ย่านรัตนโกสินทร์ คือ

- กฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) เดิมเป็นที่ดินประเภท ศ.๑ และ ศ.๒ ที่กำหนดไว้เป็นสีน้ำตาลอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ด้านพาณิชย์กรรมการบริการ ในเขตอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่ประเภท ๓. ๑๑ ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นมาก เขตสีน้ำตาล และที่ดินประเภท พ.๑ พ.๒ พ.๕ เป็นที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม สีแดง

- ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภทในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในพื้นที่ย่านรัตนโกสินทร์มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์โบราณสถาน และบริเวณที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ๒ บริเวณ คือ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในและกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก โดยมีข้อห้ามในการก่อสร้างโรงงาน โรงแรม มหรสพที่กำหนดพื้นที่ไม่เกิน ๘๐ ตารางเมตร ป้ายที่มีพื้นที่รวมกันไม่เกิน ๕ ตารางเมตร และมีความสูงไม่เกิน ๑๖ เมตร

- ผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ โดยนำเสนอเรื่องยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และการพัฒนาในแผนผังแม่บทการอนุรักษ์ เพื่อจัดทำแผนผังแม่บทการอนุรักษ์และการพัฒนาบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านการจราจร ด้านการใช้ที่ดิน ด้านสาธารณูปโภค ด้านสาธารณูปการ ด้านการท่องเที่ยวและด้านกายภาพและวิถีชุมชน

- ย่านนวัตกรรมรัตนโกสินทร์ จากการดำเนินยุทธศาสตร์การยกระดับนวัตกรรมเชิงพื้นที่ภายใต้สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์กรมหาชน) หรือ NIA โดยมีโอกาสด้านการพัฒนาการออกแบบ ดีไซน์ สื่อมัลติมีเดีย แฟชั่น และมีมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทักษะด้านศิลปะรวมถึงธุรกิจนวัตกรรมด้านที่อยู่อาศัย การบริการท่องเที่ยวและไลฟ์สไตล์ โดยเฉพาะพื้นที่ที่สำคัญ เช่น ถนนราชดำเนิน ท่าช้าง ท่ามหาราช ท่าพระจันทร์ ท่าเตียน ปากคลองตลาด

- โครงการจัดทำผังแม่บทการฟื้นฟูย่านเมืองเก่ากรุงเทพฯ ๒๕๐ ปี โดยการเนิการฟื้นฟูย่านเมืองเก่ากรุงเทพมหานครที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระดับเมืองระดับประเทศ ผ่านการมีส่วนร่วมและหารืออันนำไปสู่สถาบันในระดับพื้นที่ (Institutionalization) ขับเคลื่อนแผนและผังฟื้นฟูเมืองไปสู่รูปธรรม โดยมีโครงการพัฒนาพื้นที่ย่านท่าพระจันทร์ - ท่าช้าง - ท่าเตียน ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสูงสุด

๕. บทบาทของพื้นที่

- ประวัติศาสตร์ของชาติพระบรมมหาราชวัง
- ชุมชนเก่าในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์และย่านสำคัญ
- แม่น้ำเจ้าพระยา คูคลองเชื่อมวิถีชีวิตในอดีต
- การท่องเที่ยวและการบริการในช่วงกลางวันและกลางคืน
- การเปลี่ยนแปลงของยุคแห่งการเดินทางเชื่อมต่อด้วยรถไฟฟ้าขนส่งที่ผ่านและลอดในพื้นที่เมืองเก่ารัตนโกสินทร์

๖. วิสัยทัศน์

ย่านรัตนโกสินทร์ สมาร์ท ซิตี้ (Rattanakosin SMART CITY) คือ ย่านรัตนโกสินทร์ประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่า ศิลปะวิถีชีวิตเมืองเก่าที่ยังน่าค้นหา แหล่งกำเนิดนวัตกรรมเทคโนโลยีสร้างสรรค์สู่เมืองต้นแบบอัจฉริยะ

๗. วัตถุประสงค์ของรัตนโกสินทร์ สมาร์ทซิตี (Rattanakosin SMART CITY)

๑. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเขตพระนครเป็นเมืองอัจฉริยะสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระดับโลก ระดับประเทศและกรุงเทพมหานคร
๒. ประสานการดำเนินการพัฒนาย่านรัตนโกสินทร์ โดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
๓. จัดตั้งคณะทำงานย่านรัตนโกสินทร์เมืองอัจฉริยะทั้ง ๗ ด้าน
๔. จัดกิจกรรมนิทรรศการและโครงการปันรักปันสุข Bangkok' Happiness City ... We Share

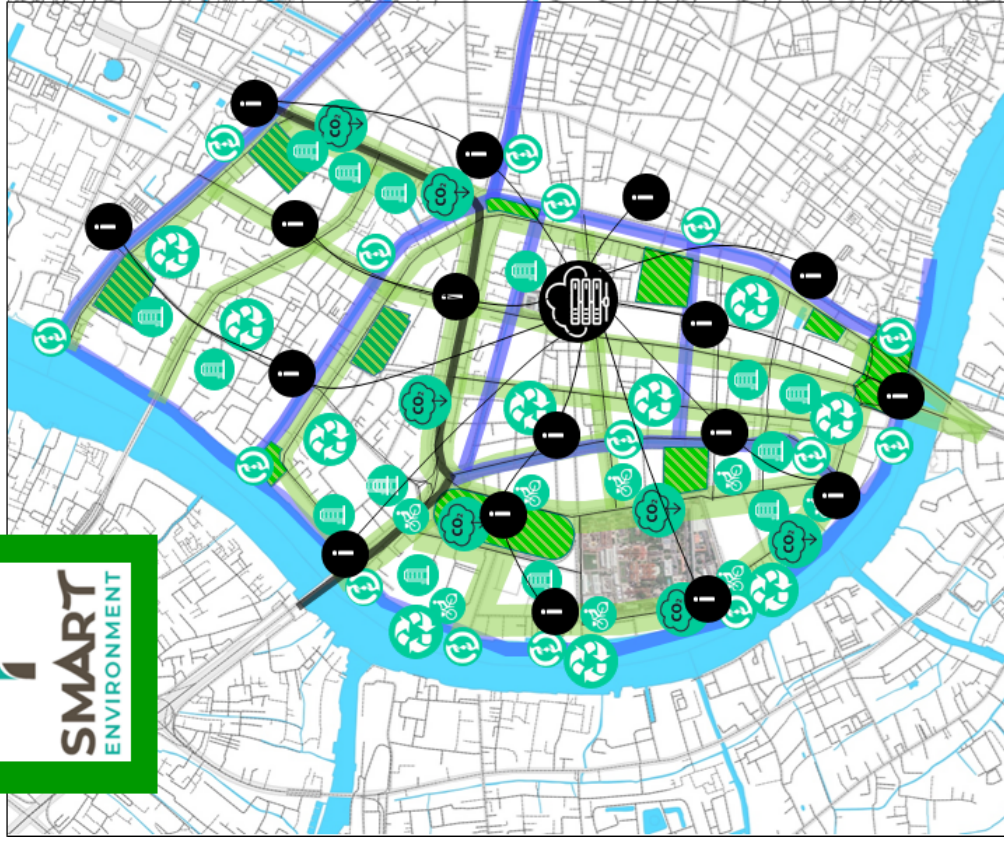
๘. แนวทางการดำเนินการ Data Center คือ การพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลาง โดยรวบรวมฐานข้อมูลของกรุงเทพมหานคร ที่ประกอบด้วย คน กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ในพื้นที่กรุงเทพมหานครหรือพื้นที่สำนักงานเขตพระนคร ซึ่งจำเป็นจะต้องมีข้อมูลฐานจากหน่วยงานต่าง ๆ สังกัดกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาล ข้อมูลผู้ป่วย สำนักงานเขต ข้อมูลทะเบียนบ้าน เป็นต้น สำหรับผู้รับผิดชอบและดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้นำเสนอ คือ สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง (ศูนย์ข้อมูลภูมิสารสนเทศ) และ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร) หรือภาคเอกชน สถาบันการศึกษาที่อยู่ในเขตพระนคร

องค์ประกอบห้องระบบ Data Center ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่วิศวกรคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ภูมิสารสนเทศ มีการเชื่อมต่อด้วยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง กับ ISP ผ่านสาย Gigabit มีการรักษาเสถียรภาพเรื่องความปลอดภัยสูงในการเก็บรักษาชั้นข้อมูล มีเครื่องสำรองไฟและระบบระบายอากาศให้กับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ หัวใจที่สำคัญของเมืองอัจฉริยะ จะต้องประกอบด้วย Strong Leadership และ Local Participation โดยจะต้องเป็นการเชื่อมโยงหาพันธมิตรที่เป็นหน่วยงานกลาง Digital Infra กลางดึงข้อมูลจาก Cloud มาเริ่มทำ Analytic และ Dashboard

๙. การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) พื้นที่นำร่องบริเวณย่านรัตนโกสินทร์ (Rattanakosin SMART CITY) เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอตามผังแม่บทเมืองอัจฉริยะ ๗ ผังแม่บทและแผนงานโครงการทั้งหมด ๒๒ โครงการ ดังนี้

๙.๑ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) ประกอบด้วยโครงการ ดังต่อไปนี้

๑. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เดิมเติมต้นไม้สีเขียวและพื้นที่ทางเท้าเพื่อส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยว ในเขตพระนคร
๒. โครงการปรับปรุงสวนหย่อมขนาดเล็กในพื้นที่วัด ส่วนราชการ โรงเรียน
๓. โครงการพัฒนาอาคารเขียว และประหยัดพลังงานอย่างยั่งยืน
๔. โครงการรักษัคลอง รักษาเจ้าพระยา รอบเกาะรัตนโกสินทร์
๕. โครงการการเชื่อมต่อคลองภายในเขตพระนครกับแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อการท่องเที่ยวและทางเลือกการเดินทาง
๖. โครงการติดตั้งเครื่องตรวจจับมลพิษทางอากาศในเขตพระนคร
๗. โครงการเส้นทางปลอดควันพิษทุกวันหยุดรอบพระบรมมหาราชวัง
๘. โครงการถนนควบคุมมลพิษในเขตเมืองเก่าพระนคร
๙. โครงการติดตั้งถังขยะอัจฉริยะพื้นที่ย่านการค้าในเขตพระนคร

สัญลักษณ์

	ศูนย์รวบรวมและรายงานข้อมูล Data Center
	การเชื่อมโยงพื้นที่สีเขียว Green Linkage
	พื้นที่สีเขียว Green Space
	อาคารเขียว Green Building
	จุดควบคุมการปล่อยน้ำเสีย Zero Waste Water และการกำจัดน้ำเสีย
	การเชื่อมโยงพื้นที่คลอง Water Linkage
	เครื่องตรวจจับคุณภาพอากาศ Smart Defector
	พื้นที่ส่งเสริมการใช้ยานพาหนะพลังงานสะอาด Green Vehicle
	พื้นที่ควบคุมการปล่อยมลพิษ Zero Carbon Energy
	จุดติดตั้งคัดแยกขยะอัจฉริยะ Smart Trash

รูปภาพที่ ๔.๒ ผังแม่บทสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)

๙.๒. การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) ประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้

๑. โครงการจัดตั้งเครือข่ายชุมชน รัตนโกสินทร์
๒. โครงการติดตั้งจอ LED บอกรเวลาและข่าวสารด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
๓. โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ Government Cloud

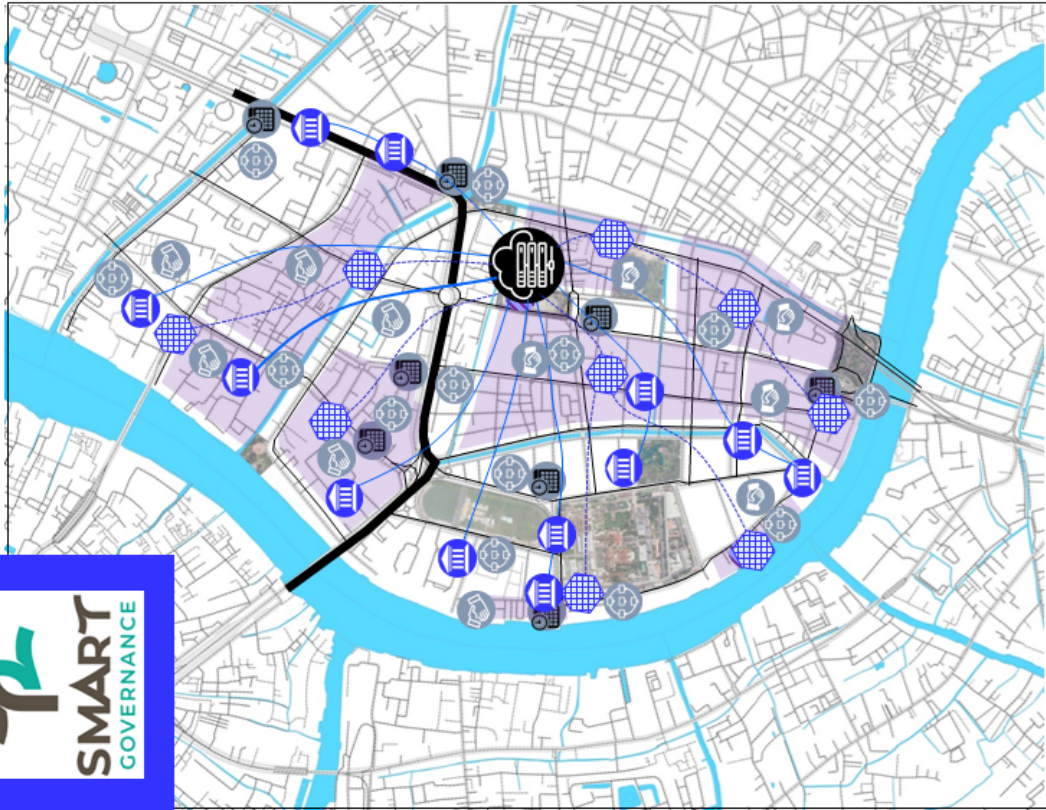
Service

๔. โครงการก่อตั้งที่ทำการพื้นที่ทำการชุมชนเพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืน
๕. โครงการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในเขตพระนครเพื่อ

ขับเคลื่อนการพัฒนา SMART CITY

๖. โครงการเครือข่ายจิตอาสาการพัฒนาเขตพระนครเป็น SMART CITY
๗. โครงการเชื่อมต่อแอปพลิเคชันบนข้อมูลสารสนเทศ และการแจ้งปัญหา ร้องทุกข์

ร้องเรียน การเดินทาง กล้อง CCTV

สัญลักษณ์

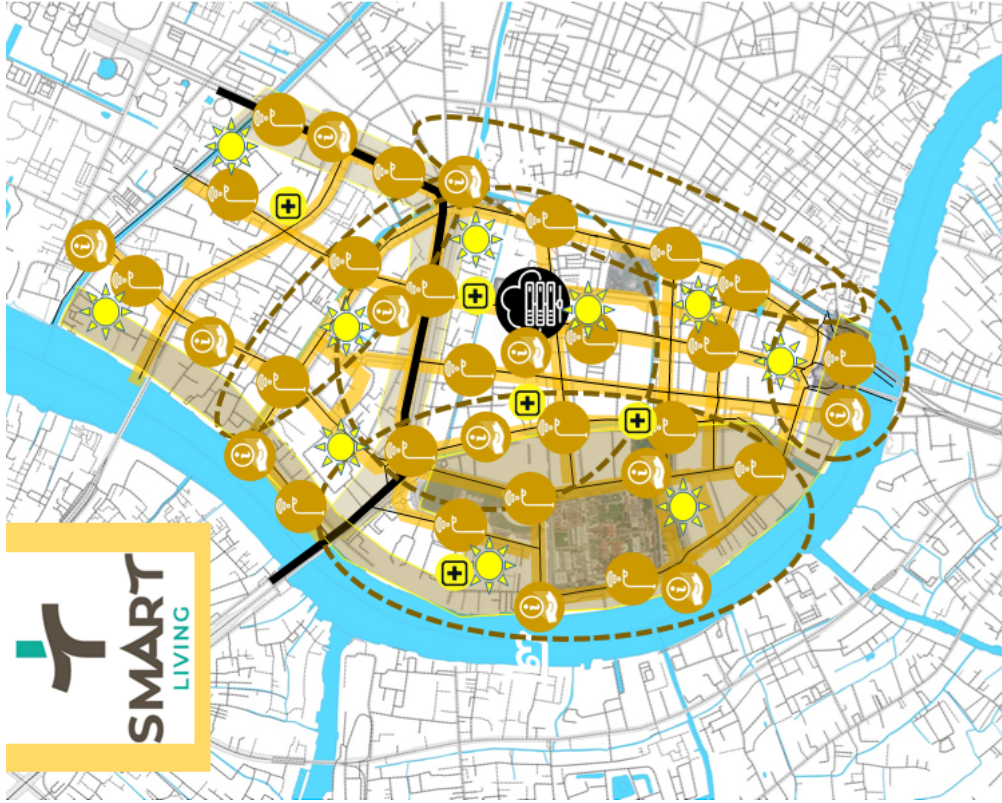
	ศูนย์รวมและรายงานข้อมูล Data Center
	กลุ่มย่านที่ล้ำคัญ District
	LED Out Door- Timing & General Knowledge
	การเชื่อมต่อE- Network ของภาครัฐ
	Community Office
	Government Office
	E- Collaboration
	Application on Mobile Phone

รูปภาพที่ ๔.๓ แผนผังเขตการบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance)

๙.๓. การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) ประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้

๑. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์เมือง ย่านรัตนโกสินทร์เพื่อทัศนียภาพที่งดงามเชื่อมต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว
๒. โครงการออกแบบแสงสว่างเพื่อการท่องเที่ยวช่วงกลางคืนบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์และพื้นที่ริมน้ำ
๓. โครงการออกแบบ Universal Design เขตพระนคร
๔. โครงการติดตั้งระบบเสาไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Pole) พร้อมชุดอุปกรณ์ Free Wifi กล้อง CCTV และสัญญาณเตือนภัย (Notification)
๕. โครงการมหานครปลอดภัย การบริการรักษาพยาบาลอย่างทั่วถึงเพื่อทุกคน
๖. โครงการจัดตั้งศูนย์บริการท่องเที่ยวในเขตพระนคร
๗. โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนต่าง ๆ เขตพระนคร และกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ

สัญลักษณ์	
	ศูนย์รวมและรายงานข้อมูล Data Center
	Urban Renewal and Development Zone
	Urban Lighting Management
	Universal Design
	Smart Pole Free Wifi / CCTV / Notification
	Health Hospital
	Tourist Information and Smart Kiosk
	ศูนย์รวมกลุ่มผู้สูงอายุ

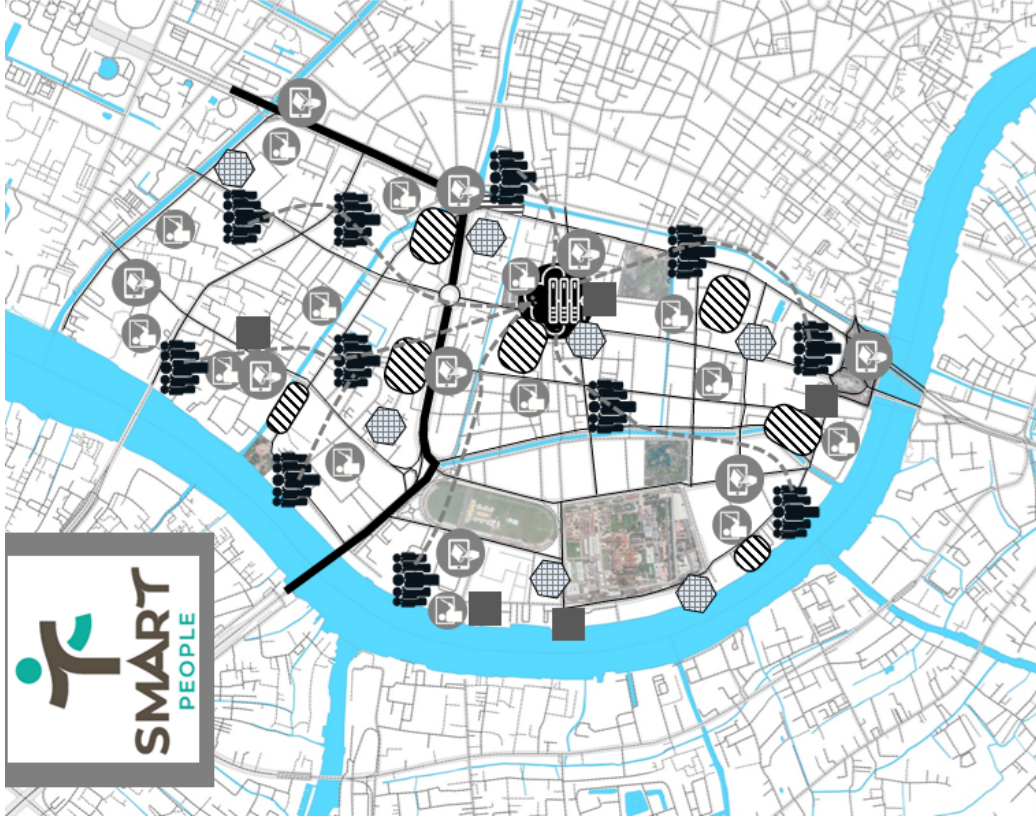
รูปภาพที่ ๔.๔ แผนผังการดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living)

๙.๔. พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) ประกอบด้วยโครงการ ดังต่อไปนี้

๑. โครงการจัดพื้นที่รวมกลุ่มของชุมชนทางสังคมพหุวัฒนธรรม
๒. โครงการส่งเสริมส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าขายผลิตภัณฑ์ชุมชน
๓. โครงการจัดกิจกรรม Creativity ศิลปะสร้างสรรค์ย่าน Old Town
๔. โครงการส่งเสริมพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ Coworking – Space บริเวณย่านที่สำคัญในเขตพระนคร
๕. โครงการรัฐพบปะประชาชน Public Hearing อย่างทั่วถึง
๖. โครงการส่งเสริมการจัดตั้งห้องสมุด E – Library ในพื้นที่หน่วยราชการเพื่อบริการ

ประชาชน

สัญลักษณ์	
	ศูนย์รวบรวมและรายงานข้อมูล Data Center
	Community Space / ฝึกอบรมทักษะ
	Flea Market ตลาดนัดชุมชน / Street Food
	Creative Space and Co Creation
	Co – working Space
	Co – Workshop / Public Hearing Space
	E – Library and Knowledge Center

รูปภาพที่ ๔.๕ผังแม่บทพหลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)

๙.๕. เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) ประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้

ในพื้นที่เขตพระนคร

๑. โครงการส่งเสริมการโอนสิทธิการพัฒนา Transfer of Development Right : TDR

๒. โครงการ เดินได้ กินดี เทียวสนุก

๓. โครงการรวมจัดตั้งกลุ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๔. โครงการเชิญชวนผู้ประกอบการค้าเขตพระนคร ใช้ QR Code System เพื่อการค้า

ยุคใหม่

๕. โครงการ E – Banking & Currency Exchange ให้บริการทั่วถึง

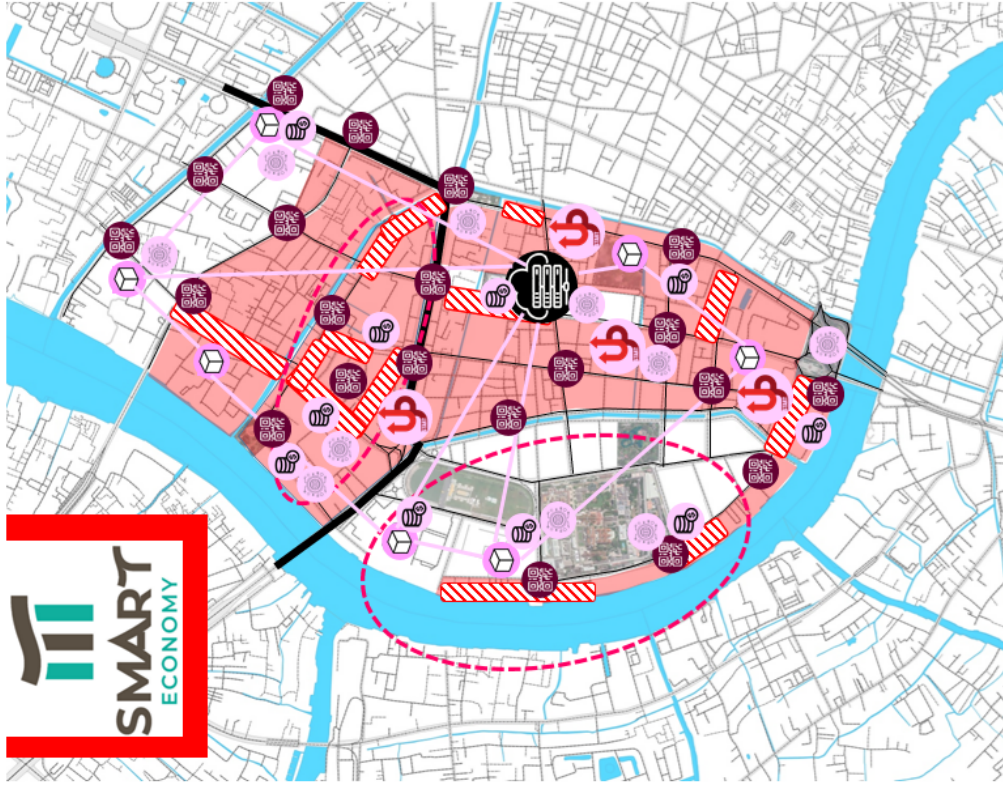
๖. โครงการส่งเสริมการค้าขายลงทุนผ่าน Blockchain เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการ

ติดต่อค้าขายระหว่างประเทศ

๗. โครงการย่านนวัตกรรมท่าพระจันทร์ ท่ามหาราช ท่าช้าง ท่าเตียน ย่านนวัตกรรม

ตรอกข้าวสาร – บางลำพู

๘. โครงการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ Startup และ SME รูปแบบใหม่

สัญลักษณ์	
	ศูนย์รวมและรายงานข้อมูล Data Center
	Economy Zone
	Street Vendor
	Research and Development Sandbox
	QR - Code System and E - Payment
	E - Banking & Currency Exchange
	Worldwide System & Blockchain
	Innovation District
	Creative Economy & Startup & SME

รูปภาพที่ ๔.๖ แผนผังเขตเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy)

๙.๖ การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility) ประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้

๑. โครงการก่อสร้างลานกิจกรรมที่ว่างใกล้บริเวณสถานีรถไฟฟ้า เพื่อเป็นศูนย์กิจกรรมขนาดย่อมและเป็นการเปิดมุมมองการเข้าถึงพื้นที่

๒. โครงการเดินได้เดินดี เมืองเดินด้วยเท้า

๓. โครงการ Smart Parking Vertical Type

๔. โครงการ Smart and Intelligence Pier คลองเชื่อมต่อแม่น้ำ

๕. โครงการติดตั้ง Smart Traffic Light Control System แบบครบวงจรเขตพระนคร

๖. โครงการรกร่างรัตนโกสินทร์ผลักดันการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

๗. โครงการปั่นเที่ยว ปั่นเพลิน เช็คอินบางกอกรัตนโกสินทร์

๘. โครงการฟื้นฟูคลองในเขตพระนครเชื่อมต่อแม่น้ำเจ้าพระยา

๙. โครงการเดินทางสบายเชื่อมต่อล้อ ราง เรือ เพื่อการเชื่อมโยงเศรษฐกิจและการ

ท่องเที่ยว

๑๐. โครงการ E – Ticket บัตรเดียวคุ้ม ไปได้รอบประเทศ

๑๑. โครงการ Smart Bus all BKK

๑๒. โครงการจัดตั้งศูนย์ Traffic Command Center กรุงเทพมหานคร

๑๓. โครงการจัดทำ Heat Map เชื่อมต่อ Application มือถือ

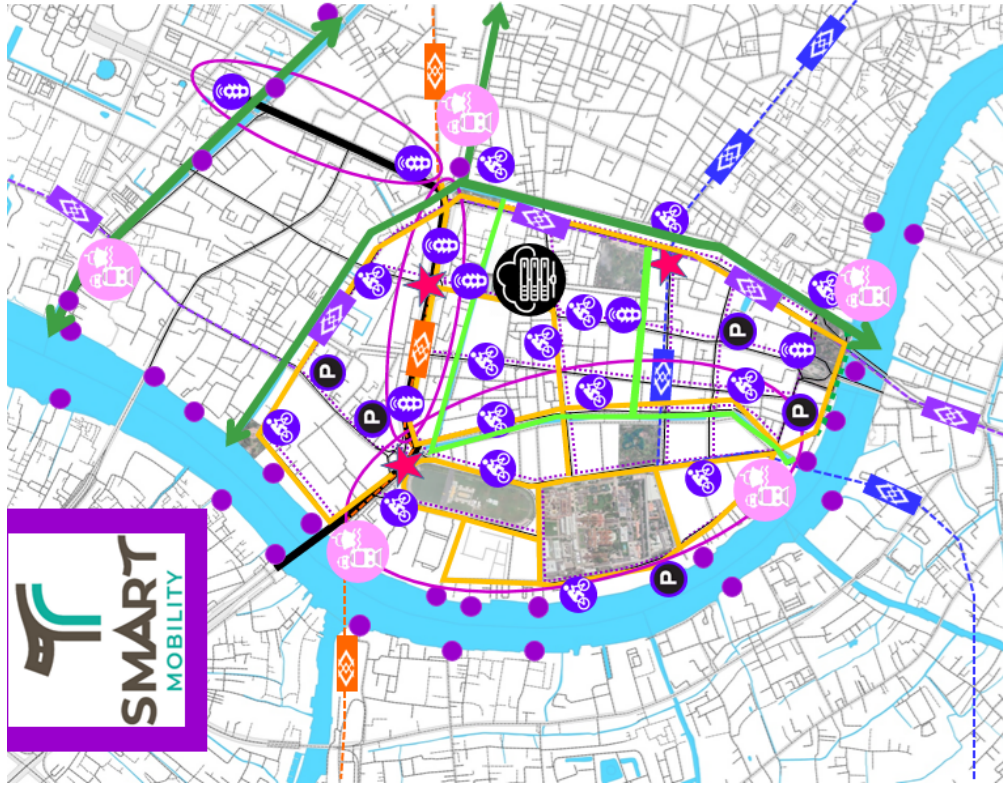
๑๔. โครงการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยานพาหนะพลังงาน

สะอาด

๑๕. โครงการปั่นรัก ปั่นสุด พี่น้องร่วมทางเดียวกัน

๑๖. โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวพระราชบัญญัติการจราจรทางบก และอบรมภาคปฏิบัติเพื่อการขับขี่ที่ปลอดภัย

สัญลักษณ์	
	ศูนย์รวมและรายงานข้อมูล Data Center
	BTS and Station Plaza
	Walkable Cities
	Smart Parking
	Intelligence Port
	Smart Traffic Light / Speed Traffic Intelligence & CCTV
	Tram Rattanakosin Travel
	Bike Lane Travel
	Boat Route Map Transport Boat Route Map Travel
	Transit Change Mode

รูปภาพที่ ๔.๗ แผนผังทางการเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility)

๙.๗ พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) ประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้

๑. โครงการ Smart Grid ระบบไฟฟ้า และท่อสาธารณูปโภครวม
๒. โครงการรณรงค์ส่งเสริมการประหยัดพลังงานร่วมกันสู่สังคมหน่วยงานราชการที่ยั่งยืน
๓. โครงการติดตั้งแผง Solar Cell เพื่อพลังงานสะอาด
๔. โครงการ Alternative Energy by Themselves
๕. โครงการ Smart Building of BMA
๖. โครงการ Smart Electricity and Urban Lighting
๗. โครงการติดตั้งเครื่องตรวจจับคุณภาพอากาศในเขตพระนคร
๘. โครงการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ปั้มน้ำมันเดิมเป็น สถานีอัดประจุไฟฟ้า Charging Station

สัญลักษณ์	
	ศูนย์รวมบริการรายทางข้อมูล Data Center
	Smart Grid / Smart Plumbing / Common Utility Duct
	District Energy Control
	Solar System
	Alternative Energy
	Smart Building
	Smart Electricity
	Polluted Detector
	Charging Station

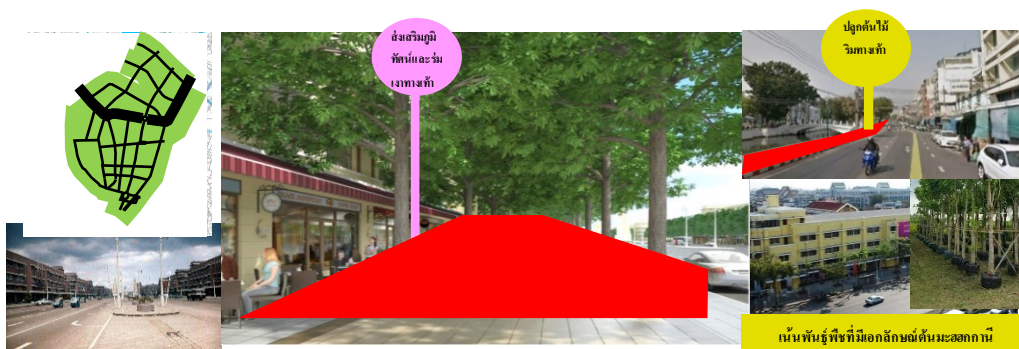
รูปภาพที่ ๔.๘ แผนผังพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy)

๑๐. ยกตัวอย่าง กรณีข้อเสนอแนะด้านแผนแม่บทเมืองอัจฉริยะย่านรัตนโกสินทร์ เพื่อให้ย่านรัตนโกสินทร์เป็นเมืองอัจฉริยะโดยนำเสนอด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) ซึ่งเป็นด้านที่ถูกกำหนดให้ทุกพื้นที่ต้องดำเนินการตามสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีแนวความคิดเรื่องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร การรีไซเคิล อาคารสีเขียวประหยัดพลังงาน การรวมบูรณาการเรื่องน้ำและขยะ การออกแบบพื้นที่สาธารณะ ปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์การท่องเที่ยว

ตัวอย่างการนำเสนอ แผนงานด้านการเชื่อมโยงพื้นที่สีเขียวเพื่อการเดินเท้าเชื่อมต่อระบบขนส่งมวลชนและการท่องเที่ยวในเขตพระนคร ชื่อโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เดิมเดิมต้นไม้ใหญ่และสภาพแวดล้อมทางเท้า เป้าหมายคือการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ควบคู่กับการปรับปรุงทัศนียภาพทางเท้าประเภทพืชพันธุ์ เช่น ต้นมะฮอกกานีไม้ดั้งเดิมคู่ถนนราชดำเนิน ลักษณะการดำเนินการ เป็นการประสานความร่วมมือในการดำเนินการปรับปรุงทางเท้า อนุรักษ์รักษาต้นมะฮอกกานีและปลูกเพิ่มในพื้นที่รอบสถานีรถไฟฟ้า และการส่งเสริมนวัตกรรมเสาไฟ Smart Pole กล้อง CCTV และอุปกรณ์อัจฉริยะบอกข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว พื้นที่ที่ดำเนินการบริเวณริมถนนในเขตพระนคร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเขตพระนคร สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง สำนักการโยธา สำนักการจราจรและขนส่ง สำนักสิ่งแวดล้อม และผู้ประกอบการในพื้นที่

รูปภาพที่ ๔.๙ ผังแม่บทสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)

รูปภาพที่ ๔.๑๐ แผนงานด้านการเชื่อมโยงพื้นที่สีเขียวเพื่อการเดินเท้า

การเชื่อมโยงพื้นที่คลอง Water Linkage

เรื่อง	เป้าหมาย	โครงการ	การดำเนินงาน	พื้นที่	ผู้รับผิดชอบ
การเชื่อมโยงพื้นที่คลอง	การเพิ่มพื้นที่สาธารณะ	โครงการเดินเชื่อมคลอง	- ควบคุมการรบกวนทางเสียงจากโรงงานประปาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและป้องกันมลพิษ	- ริมแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณชุมชนจีนน้ำ	สำนักงานเขตพระนคร
Linkage	ส่งเสริมการเดินเท้าและการท่องเที่ยว	เพื่อการท่องเที่ยวและทางเลือกการเดินทาง	ริมน้ำ และเพิ่มกล้อง sensor ตรวจจับน้ำ เพื่อเชื่อมต่อ การเดินเรือ	- คลองยอสุภุมมา - คลองยอสุภุม - คลองคูเมืองเดิม - คลองหอดวัดเทพศิราม และคลองหอดวัดราชินีตาราม	สำนักงานเขตพระนคร สำนักงานเขตบางนา สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว สำนักงานจราจรและการขนส่ง กรมศิลปากร
	ปรับปรุงพื้นที่และเสริมสร้างอาคารพาณิชย์บริเวณริมน้ำ		ส่งเสริมเรือไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการท่องเที่ยวและจุดทำนุชุมชนสีเขียว		

การเพิ่มพื้นที่สาธารณะบริเวณริมน้ำ

ปรับปรุงพื้นที่และเสริมสร้างอาคารพาณิชย์บริเวณริมน้ำ

ส่งเสริมเรือไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

รูปภาพที่ ๔.๑๑ การเชื่อมโยงพื้นที่คลอง Water Linkage

พื้นที่ส่งเสริมการใช้ยานพาหนะพลังงานสะอาด Smart Vehicle

เรื่อง	เป้าหมาย	โครงการ	การดำเนินงาน	พื้นที่	ผู้รับผิดชอบ
พื้นที่ส่งเสริมการใช้ยานพาหนะพลังงานสะอาด Smart Vehicle	การลดมลภาวะจากคาร์บอนไดออกไซด์และใช้พื้นที่แบบปลอดก๊าซ Co2	โครงการในทางปลอดภัยที่เขยูกวิเทศนครพระบรมมหาราชวัง	- กำหนดเส้นทางปลอด PM 2.5 - ทดลองใช้ระบบถนนแบบ Solar Power Roadway ที่สามารถให้พลังงานแสงอาทิตย์จากผิวถนนให้พลังงานไฟฟ้าใช้กับการคมนาคมในพื้นที่	- บริเวณ ถ. ราชดำเนินใน ถ.สนามไชย ถ.มหาสาร ถ. หน้าพระลาน ถ.ท้ายวัง ซอยท่าพระจันทร์ ซอยหน้าพระธาตุ ซอยราชวิถี (รอบสนามหลวง) เส้นทางมีระยะทาง ประมาณ 5 กิโลเมตร	สำนักงานเขตพระนคร สำนักงานจราจรและขนส่ง สำนักงานสิ่งแวดล้อม

เส้นทางปลอด PM 2.5

เส้นทางปลอดก๊าซ Co2

เส้นทางปลอดมลพิษ

รูปภาพที่ ๔.๑๒ พื้นที่ส่งเสริมการใช้ยานพาหนะพลังงานสะอาด Smart Vehicle

๑๑. การส่งเสริมให้เป็นเมืองอัจฉริยะและการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน

- การดำเนินการจัดทำข้อตกลงร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กรุงเทพมหานครในบทบาทที่เป็นท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานสถานศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
- การจัดกิจกรรมโครงการเทศกาลศิลปะและการออกแบบดิจิทัลนานาชาติ (Bangkok International Digital Art and Design) ร่วมกับกฏบัตรกรุงเทพมหานคร พื้นที่กฏบัตรรัตนโกสินทร์ เพื่อผลักดันด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นวัตกรรมและเมืองอัจฉริยะควบคู่กับการอนุรักษ์รักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ
- การจัดกิจกรรมงานประชาสัมพันธ์ ฟันฟู อนุรักษ์ ท่องเที่ยวเมืองเก่าร่วมกับงาน ซิล ดัก ลี๊ก โดยการรวมกลุ่มย่านชุมชนเก่าปากคลองตลาด เพื่อจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การเป็นเมืองอัจฉริยะในพื้นที่ประวัติศาสตร์

- การจัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนตามพื้นที่ย่าน เช่น ย่านปากคลองตลาด การรวมกลุ่มผู้ประกอบการค้าดอกไม้ โดยรวมกลุ่มประยุกต์ใช้นวัตกรรม Digital Startup SMEs การบริการสั่งจอง จัดส่ง ค้าขายดอกไม้ออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ

- การส่งเสริมตามโครงการจัดความยากจนคนในชุมชน การรวมกลุ่มช่างฝีมือในชุมชน เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบการให้ความรู้ด้านงานฝีมือหัตถกรรม บางลำพู สามพระยา บ้านพาน บ้านบาตร ที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนและสินค้าโอท็อป ๕ ดาว ร่วมกับโครงการธนาคารสมองที่จัดตั้งกองทุนคอยสนับสนุนเงินทุน

- การจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินย่านรัตนโกสินทร์เมืองอัจฉริยะ โดยมีกลุ่มผู้แทนจากภาครัฐ หัวหน้าชุมชน ผู้ประกอบการ ภาคีเครือข่ายรัตนโกสินทร์ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานให้นำไปสู่ขั้นตอนการปฏิบัติ

- การเชิญชวนและสร้างแรงกระตุ้นทางมาตรการการลดหย่อนภาษี โดยเชิญชวนผู้ประกอบการค้าภาคเอกชนในพื้นที่ย่านรัตนโกสินทร์เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาให้หน่วยงานหรือบริษัทที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เข้าร่วมโครงการเมืองอัจฉริยะ เช่น การดำเนินการด้านพลังงานอัจฉริยะที่ใช้พลังงานทดแทนในอาคาร การจัดการอาคารเขียว การกำจัดคัดแยกขยะ บ่อดักไขมันก่อนปล่อยสู่ท่อสาธารณะหรือ Zero Waste เพื่อได้รับสิทธิประโยชน์สิทธิทางภาษี (BOI) ด้านการลงทุนยกเว้นภาษี ด้านทรัพยากรคนกรจ้างงาน จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๑๒. การพัฒนาประกอบด้วยหน่วยงาน ภาคีและเครือข่าย ดังนี้

- ภาครัฐ เช่น กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพระนคร สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ กรมศิลปากร สำนักพระราชวัง กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย องค์การสหประชาชาติ ฯลฯ

- ภาคเอกชน เช่น บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด

- สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ภาคประชาชน เช่น กลุ่มชุมชนบางลำพู กลุ่มชุมชนปากคลองตลาด กลุ่มชุมชนตรอกข้าวสาร กลุ่มชุมชนสามแพร่ง กลุ่มชุมชนเมืองเก่ารัตนโกสินทร์ ฯลฯ

๑๓. แนวทางการจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ

โดยการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการเมืองอัจฉริยะโดยการรวบรวมผู้ดำเนินการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในพื้นที่เขตพระนคร การนำเสนอผังแม่บทการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ๗ ด้าน ประกอบด้วยแผนโครงการย่อยและรายละเอียดโครงการ ผ่านกระบวนการประชุมรับฟังความคิดเห็น และการกำกับดำเนินการและติดตามประเมินผลโครงการ และจึงนำเสนอชื่อเพื่อลงสมัครกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจและดิจิทัล

แนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๘ ขั้นตอนโดยใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น ๔ ปี มีรายละเอียด ดังนี้

- การประชุมหารือหน่วยงานทุกภาคส่วน

- การจัดตั้งคณะกรรมการ ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

- การลงสำรวจพื้นที่และกำหนดขอบเขต

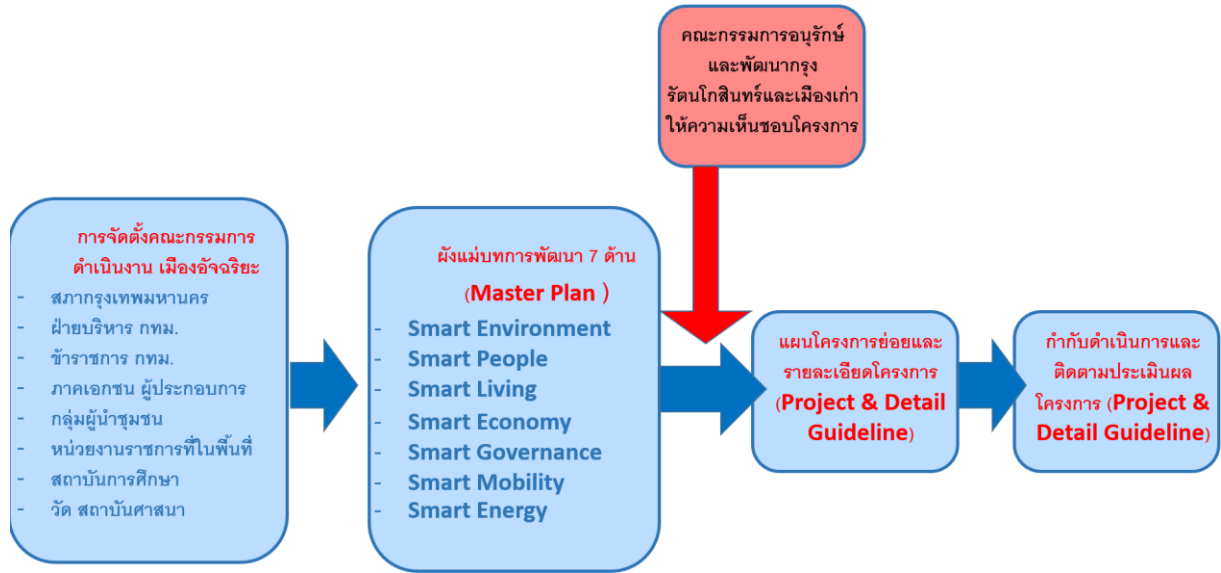
- การจัดทำผังแม่บท Master Plan ๗ ด้าน

- การประชุมภาคประชาชน รับฟังความคิดเห็น

- การกำกับควบคุมการออกแบบก่อสร้าง งบประมาณ

- การดำเนินการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู อนุรักษ์ตามแผนโครงการ

- การประเมินผลการดำเนินการ

รูปภาพที่ ๔.๑๓ แนวทางการดำเนินการนำไปสู่การปฏิบัติ

การดำเนินการเมืองอัจฉริยะ (Rattanakosin Smart City)	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ปีที่ 4			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.การประชุมหรือหน่วยงานทุกภาคส่วน	████████████████████															
2.การจัดตั้งคณะทำงานทั้ง 7 ด้าน							██████████	██████████								
3.การลงสำรวจพื้นที่และกำหนดขอบเขต				██████████	██████████	██████████										
4. การจัดทำผังแม่บท Master Plan 7 ด้าน			██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████								
5.การประชุมภาคประชาชน รับฟังความเห็น							██████████	██████████	██████████	██████████						
6.การกำกับควบคุมการออกแบบก่อสร้าง งบประมาณ											██████████	██████████	██████████	██████████		
7.การดำเนินการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์ตามแผนโครงการ											██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████
8.การประเมินผลการดำเนินการ															██████████	██████████

รูปภาพที่ ๔.๑๔ ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

บทที่ ๕

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ

การดำเนินการจัดทำรายงานการศึกษาในครั้งนี้ มุ่งเน้นให้เกิดการดำเนินการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครมีพื้นที่เมืองต้นแบบที่จะนำไปดำเนินการเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า กรุงเทพมหานครมีย่านพื้นที่ที่มีศักยภาพและสามารถนำไปสู่การผลักดันเป็นเมืองต้นแบบเมืองอัจฉริยะของกรุงเทพมหานคร คือ ย่านรัตนโกสินทร์ เขตพระนคร (Rattanakosin SMART CITY) จึงมีข้อเสนอแนะด้านแผนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สภากรุงเทพมหานครเสนอรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อฝ่ายบริหาร และหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการผลักดันโครงการให้เกิดเป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานกรุงเทพมหานคร กระทรวงกลาโหม สำนักงานเขตพระนคร มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นภาคประชาชนในเขตพระนคร การสร้างภาคีเครือข่าย

ขั้นตอนที่ ๔ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนรัตนโกสินทร์เมืองอัจฉริยะทั้ง ๗ ด้าน

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดการด้านแผนการดำเนินงาน (Rattanakosin SMART CITY) ซึ่งประกอบด้วยแผนงานการดำเนินการ ๔ ปี และงบประมาณจากหน่วยงานตามหมวดหมู่โครงการ ซึ่งมีข้อกำหนดตามลำดับคือ การประชุมหารือทุกภาคส่วน การจัดตั้งคณะทำงาน การลงสำรวจและกำหนดขอบเขตพื้นที่ การจัดทำผังแม่บทรัตนโกสินทร์เมืองอัจฉริยะทั้ง ๗ ด้าน การประชุมรับฟังความเห็นจากภาคประชาชนต่อผังแม่บท การนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่าเพื่อให้ความเห็นชอบ การกำกับควบคุมการออกแบบก่อสร้างและงบประมาณในส่วนภาครัฐและเอกชน การดำเนินการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์ ในพื้นที่ตามแผนโครงการ การประเมินผลการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดตั้งหน่วยงานในรูปแบบบริษัทภิบาลร่วมกับภาคเอกชนจัดตั้งเป็นกองทุนเงินสนับสนุนกิจกรรมโครงการที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตพระนคร

ขั้นตอนที่ ๗ การยื่นเสนอพื้นที่เข้ารับการพิจารณาเมืองอัจฉริยะ และเมื่อผ่านการพิจารณารับตราสัญลักษณ์แล้วจะได้รับการสนับสนุนเงินทุนหรือการลงทุนร่วมทางเศรษฐกิจ จากการจัดหางบประมาณโดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลที่เป็นผู้จัดหางบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนร่วมดำเนินการ

พลตำรวจตรี

(ประสพโชค พร้อมมูล)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ